

ΑΣΤΡΑΠΗ

ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ ΔΙΣ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΚΑΙ ΕΚΔΟΤΗΣ

ΒΙΚΕΝΤΙΟΣ ΑΔΑΜΑΝΤΙΔΗΣ

Συνδρομή ἔτησίᾳ
ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ
Ἑλλάδος . . δρ. 7
Ἐξωτερ. . . φρ. 7

Ὁ πληρῶνων συνδρομητῆς ὀφείλει νὰ ἀπαιτῆ
ἐντυπον ἀπόδειξιν πληρωμῆς τῆς Διευθύνσεως.

ΓΡΑΦΕΙΑ
ΑΣΤΡΑΠΗΣ
ὁδ. Βορέου 13.

Ἔτος Β'.

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ τῇ 15 Νοεμβρίου 1895.

Ἄριθ. 22.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Σαβαῖοι.—Τρόποι καὶ ὕλη θερμάνσεως.—Τὸ ὄργανον ἀποστέλλον πρὸς τὸν Θεὸν ἐπιστολήν.—Τὰ βιβλία καὶ ἡ ἀνάγνωσις.—Κτηματίας καὶ ὑπηρετῆς (διήγημα) συνέχ. καὶ τέλος.—Περὶ τῶν τυφλῶν ἐκ γενετῆς.—Περὶ τῶν ἠθικῶν διαθέσεων τοῦ ἀνθρώπου.—Ἐπολιθάνουσα ζωή.—Ποικίλα.—Μρὸς τοὺς συνδρομητῆς.

ΣΑΒΑΙΟΙ

Μεταξὺ τῶν διαφόρων θρησκευτικῶν αἱρέσεων, αἱ ὁποῖαι εὐρίσκονται διεσκορπισμέναι εἰς τὴν γῆν καὶ ἀδιακόπως πολλαπλασιάζονται, ὑπάρχει τις ὀλιγάριθμος, ἀλλ' ἀρχαιότερα ἴσως πολλῶν ἄλλων κατέχουσα πολλοὺς τῆς Ἀσίας τόπους, οἷον τὴν Περσίαν, Ἀραβίαν, Συρίαν καὶ Ἰνδίαν. Οἱ ὁπαδοὶ τῆς αἵρέσεως ταύτης λέγονται Σαβαῖοι, ἢ χριστιανοὶ Ἰωάννου τοῦ Βαπτιστοῦ· ἀλλὰ παραλόγως ἐδόθη εἰς αὐτοὺς τὸ τελευταῖον τοῦτο ὄνομα, διότι οὐδὲν ἐκ τῶν δογμάτων τῆς χριστιανικῆς θρησκείας πρεσβεύουσι, ἐκτὸς μόνο, ὅτι βαπτίζονται. Κιτᾶγονται δὲ κυρίως ἀπὸ τῶν Ἰουδαίων, τῶν ὁποίων τὰς ἰδέας ἀναμιγνύουσι μετὰ διαφόρους δεισιδαιμονίας τῶν παλαιῶν Χαλδαίων, ἢ ἀστρολατρῶν, ἐν μέρει δὲ καὶ μετὰ παραγγέλματα τῆς ἠθικῆς.

Λέγεται δὲ ὅτι ἡ αἵρεσις των πηγίζεται ἀπὸ τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ Ἰωάννου τοῦ Προδρόμου, αἵτινες ἔμειναν κεχωρισμένοι ἐκ τῶν τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ μετὰ τὸν θάνατον τοῦ προφήτου καὶ διδασκάλου των. Τοιοῦτος ἦτο ἀναφερόμενος εἰς τὰς πράξεις τῶν Ἀποστόλων Ἰουδαῖος Ἀπολλῶς, Ἀλεξάνδρεὺς τὸ γένος ὅστις ἦλθεν ἀπὸ τῆς Ἐφέσου εἰς Κόρινθον μετὰ τὸν ἀποστολον, οὗτος ἦν κατηχημένος τὴν ὁδὸν τοῦ

Κυρίου καὶ ζῶν τοῦ πνεύματος ἐπιστάμενος μόνον τὸ βάπτισμα Ἰωάννου.

Οἱ Σαβαῖοι βαπτίζοντες ἐπιφωνοῦσι «Βαπτίζω Σε κατὰ τὸ βάπτισμα, ὃ ἐβάπτισεν ὁ Ἰωάννης τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ.» Καὶ ἀναγνωρίζουσι μὲν ὅτι ὁ Πρόδρομος προανήγγειλε τὸν Μεσσίαν ὡς οἱ ἄλλοι προφῆται, ἀλλ' ἀρνοῦνται ὅτι Μεσσίας ἦτο ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς, ὅθεν περιμένουσι πάντοτε ὡς οἱ λοιποὶ Ἑβραῖοι τὴν ἔλευσιν τοῦ Μεσσοῦ, κατηγοροῦσι δὲ τοὺς μαθητὰς τοῦ Χριστοῦ ὡς διαφθείροντας τὸ βάπτισμα καὶ βαπτίζοντας οὐχὶ ὡς ὁ Ἰωάννης, ἀλλ' εἰς τὸ ὄνομα τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος.

Εἰς τὰς ἱερουργίας των διαμοιράζουσι μέλι καὶ ἀκρίδας πρὸς ἀνάμνησιν τῆς τροφῆς τοῦ προφήτου Προδρόμου, τὸν ὁποῖον θεωροῦσιν ὡς ἀρχηγόν, καὶ εἰς τοῦτο συνίσταται ἡ κοινωνία των. Βαπτίζονται δὲ καθ' ἕκαστον ἔτος ἐκ νέου εἰς τὸν πλησιέστατον ποταμὸν, ἐξερχόμενοι δὲ αὐτόθεν γυμνοὶ φαντίζονται κατὰ κεφαλῆς δι' ὕδατος, τὸ ὁποῖον ἐπιχέει ἱερεὺς τις εἰς τὴν ὄχθην ἰστάμενος, λέγει δὲ τότε «Ἀνακαινίζω τὸ βάπτισμα ἐν ὀνόματι τοῦ κοινοῦ πατρὸς καὶ τοῦ σωτῆρος ἡμῶν Ἰωάννου. Ὡς δὲ οὗτος ἐβάπτισε τοὺς Ἰουδαίους εἰς τὸν Ἰορδάνην καὶ ἔσωσεν αὐτοὺς, οὕτω σώσει καὶ Σέ.»

Οἱ Σαβαῖοι πανηγυρίζουσι δὲ καὶ ἐπίσημόν τινα ἑορτὴν ὡς ἀνάμνησιν θαύματος ἀποδιδομένου εἰς τὸν Πρόδρομον· διότι πιστεύουσιν ὅτι ἐλύτρωσέ ποτε τὴν Γαλιλαίαν φονεύσας ἀγρίον τι θῆριον ἐξεληθὸν ἐκ τῆς Τεβεριάδος λίμνης· ὅθεν τότε ἀνάχωρῶντες καὶ αὐτοὶ πανταχόθεν ἔρχονται εἰς τὴν εἰρημένην ἐπαρχίαν ὡς προσκυνηταί· οἱ ἐμποδιζόμενοι ὁμῶς ἀπὸ βιωτικῆς ἀσχολίας τελοῦσι τὴν ἑορτὴν κατ' οἶκον.

Ἔχουσι δὲ καὶ ἄλλας δύο ἱεράς ἡμέρας τὴν μνήμην δηλ. τῆς γεννήσεως καὶ τὴν τῆς τελευτῆς τοῦ βαπτιστοῦ Ἰωάννου.

Τέσσαρα διαθρῦλλονται τὰ ἱερά των βιβλία· ἐκ τούτων τὸ μὲν πρῶτον Διδάν λεγόμενον πραγματεύεται περὶ τῆς πτώσεως τῶν ἀγγέλων, καὶ τῆς τοῦ ἀνθρώπου δημιουργίας· τὸ δὲ δεύτερον Σέδρα-λάδαμ καλούμενον, περιέχει τὰ κατὰ τὸν Ἀδάμ· τὸ δὲ τρίτον, Σέδρα Γιαίγια, περιλαμβάνει τὴν ἀποκάλυψιν τοῦ Προδρόμου, τὴν ὁποίαν παρέδωκεν εἰς τοὺς προγόνους των ὁ ἅγιος· τὸ δὲ τέταρτον, Χολάς, περιέχει πάσας τὰς εὐχὰς καὶ ἀγιστείας των. Τὰ βιβλία ταῦτα διαθρῦνται παρ' αὐτῶν μετὰ πολλῆς εὐλαβείας καὶ προσοχῆς· διότι οἱ ἐπιβουλεύοντες αὐτοὺς Μαρωνίται, κάτοικοι τοῦ ὄρους Διδάνου, ἀπεπειράθησαν πολλάκις νὰ τὰ συλήσωσι καὶ νὰ τὰ διαφθείρωσι μάλιστα.

Ἡ ἐθνικὴ βιβλιοθήκη τῆς Γαλλίας ἔχει πολλὰ βιβλία τῶν Σαβαίων μετενεχθέντα ἐκ τῆς Ἀσίας βασιλεύοντος τοῦ μεγαλοπρεποῦς καὶ δυνατοῦ μονάρχου Λουδοβίκου δεκάτου τετάρτου κατὰ διαταγὴν τοῦ μεγάλου ὑπουργοῦ Κολβέρτ· ἀλλ' αὐτὰ μένουσι κατάσκηπα ὑπὸ τοῦ κοινότοτου καὶ οὐδεὶς μέχρι τοῦδε γνωρίζει τὸ περιεχόμενον· διότι ἀπλῆν τινα μόνον περὶ αὐτῶν σημειώσιν ἐξέδωκε πάλαι ποτὲ ὁ περίφημος Ἀσιανογράφος Σίλβεστρος ὁ Σασύ.

Ἡ εὐχὴ τῶν Σαβαίων, τὴν ὁποίαν ἀποδίδουσιν εἰς τὸν Πρόδρομον, ἐκφράζει αἰσθήματα μεγάλης κατανύξεως, μαρτυρεῖ δὲ καὶ τὴν συμπάθειαν πρὸς τὸν Θεάνθρωπον σωτῆρα Ἰωάννου τοῦ Βαπτιστοῦ.

Ἐὐλογητὸς ὁ κύριος τῆς δόξης· ἡμάρτομεν Κύριε, ἄφες ἡμῖν τὰ πλημμελήματα, ἐλέησον ἡμᾶς ὁ ἀγαθὸς καὶ εὐσπλαγχνός. Ὑπέρτατε βασιλεῦ τοῦ φωτός ἐπάκουσον εὐμένως τῶν ἡμετέρων δεήσεων, ἐνίσχυσιν ἡμᾶς ὁ ὑποστηρίζων τοὺς ἐργάτας τῶν ἀρετῶν καὶ διανέμων τὰ χάριτας· λυτρωτὰ τῶν πιστῶν ἀπάλλαξον ἡμᾶς παντός κακοῦ. Σῶτερ τῶν ψυχῶν σῶσον ἡμᾶς ἐκ τῆς ἁμαρτίας κτλ.

Ὁ ὁρέγων χεῖρα βοηθείας τοῖς πρῶτοις καὶ ἀγαθοῖς τῆ καρδία, βοήθησον ἡμῖν ὀλισθαίνουσιν· ἐμφύσησον δὲ τῆς ἀληθείας τὸν ἔρωτα· μὴ παροργισθῆς ὑπὸ τῶν ἁμαρτιῶν τῶν δούλων σου· ἀλλ' ἄφες τὰ παραπτώματα ἡμῶν καὶ ἐλέησον ἡμᾶς, ὁ δεσπότης τῆς κτίσεως καὶ τῶν ψυχῶν. Εὐλογητὸν τὸ ὄνομά σου, κτλ.

Αἱ δὲ ἐντολαὶ τοῦ Θεοῦ, κατὰ τοὺς Σαβαίους, αἱ δοθεῖσαι διὰ τοῦ Προδρόμου φαίνονται μὲν ἔρασισμένα ἐκ τῶν Μωσαϊκῶν βιβλίων φέρουσιν ὅμως χαρακτῆρά τινα εὐαγγελικῆς ἀξίας καὶ χάριτος ὑψηλότερον.

Οὐ κλέψεις· οὐ φονεύσεις· οὐ ψεύσεις· οὐκ ἐπιθυμήσεις τοῦ χρυσοῦ καὶ ἀργύρου· οὐ θύσεις τῷ Σατανᾷ καὶ τοῖς εἰδώλοις αὐτοῦ· οὐ ψευδομαρτυρήσεις· οὐ διαστρέψεις τὴν δικαιοσύνην. Δὸς ἔλεος τοῖς πένησι· διδόντος δὲ μὴ γνώτω ἡ ἀριστερά σου τί ποεῖ ἡ δεξιὰ σου καὶ τὸ ἀνάπαλιν· ἐνδύσον τοὺς γυμνητεύοντας· ἀπάλλαξον τῶν κακῶν τοὺς πάσχοντας. Τίμα τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα σου καὶ τοὺς πρεσβύτας. Οὐαὶ τῷ ὀλιγοῦροντι τῶν γονέων αὐτοῦ· δόξαζε τὸν Θεόν καὶ ἐσθίων καὶ πίνων καὶ εἰσερχόμενος καὶ ἐξερχόμενος καὶ ἐν πᾶσι τοῖς ἔργοις σου.

Οἱ Σαβαῖοι ἀγαπῶνται πρὸς ἀλλήλους καὶ ὁμονοοῦσι πάντοτε· σέβονται τὸν γάμον, οἱ δὲ σύζυγοι συνδιατιπῶνται ἀδιάσπαστοι. Καὶ οἱ μὲν ἄνδρες καταγίνονται εἰς τὴν γεωργίαν, αἱ δὲ γυναῖκες εἰς τὴν ὑφαντουργίαν τῆς μετάξης· κατὰ δὲ τὴν ἐνδυμασίαν, τὴν τροφήν, τὴν φιλοξενίαν καὶ ἐν γένει τὴν ἐξωτερικὴν συμπεριφορὰν ἅπασαν ὁμοιάζουσι πολὺ μὲ τοὺς ἄραβας.

Ἐκ τῶν περιηγητῶν, ὅσοι ἐσπούδασαν τὰ ἦθη καὶ τὰ φρονήματα τῶν λαῶν τούτων ἀπὸ τοῦ 13 αἰῶνος μέχρι τοῦδε ἔγραψε μάλιστα περὶ αὐτῶν ὁ ἐκ Σουηδίας ἱατρός Καίμπφερ, ὅστις παρηκολούθησε τὸν πρέσβυν τῆς δυνάμεως ταύτης εἰς Περσίαν, μετέπειτα δὲ ἐξακρίβωσε τὴν ἱστορίαν των ὁ ἀπὸ Γοττλίνης Ματθαῖος Νορπόργ τόπο μᾶλλον, ὅσῳ ὠφέλιγη πολὺ ἐκ τῶν εἰρημένων βιβλίων τῆς ἐν Παρισίοις ἐθνικῆς βιβλιοθήκης γεγραμμένων εἰς Συριακὴν διάλεκτον, ἔμαθε δὲ πολλὰ περὶ Σαβαίων καὶ ἐκ τῆς τῶν Μαρωνιτῶν συνδιαλέξεως.

ΤΡΟΠΟΙ ΚΑΙ ΓΛΗ ΘΕΡΜΑΝΣΕΩΣ

Ἀπὸ τὸν ἀέρα λαμβάνουσι τὰ φυτὰ τὸν ἀνθρακᾶ, ὅστις εὑρίσκεται αὐτόθι ἐνωμένος μετὰ τοῦ ὀξυγόνου πνεύματος καὶ λέγεται παρὰ τῶν χημικῶν ἀνθρακικὸν ὀξύ· ἐπειτα τὰ μόρια αὐτοῦ συναπτόμενα μετὰ τοῦ ἐκμυζωμένου παρὰ τῶν ριζῶν εἰς τὸ βάθος τῆς καὶ τινῶν ἄλλων οὐσιῶν γῆς ὕδατος ἀποτελοῦσι τὸ ξύλον, ὅστε τοῦτο ὑπάρχει, σύνθετον ἐξ ἀνθρακῆς, ὕδατος καὶ γαιώδους ὕλης.

Κατὰ τὸν Γκαίλουσάκ καὶ Τενάρ τὸ ἐντελὸς ξηρὸν ξύλον περιέχει 52 μέρη ἀνθρακῆς καὶ 48 ὕδατος, ἐκτὸς μικρᾶς διαφορᾶς κατὰ τὸ εἶδος τοῦ ξύλου. Ὅθεν τοῦτο διαφέρει οὐχὶ κατὰ τὴν ἀληθῆ αὐτοῦ σύνθεσιν, ἀλλὰ κατὰ τὴν πλειοτέραν, ἢ ὀλιγοτέραν στερεότητα. Οὕτω διὰ τοῦ αὐτοῦ βαμβακίου κατασκευάζονται ἀραιὰ, ἐλαφρὰ καὶ πυκνὰ, ἢ βαρῆα ὑφάσματα,

τὰ ὁποῖα ἂν καὶ διαφέρωσι κατὰ τὸ φαινόμενον, ὁμοιάζουσιν ὅμως κατὰ τὴν οὐσίαν. Τὸ δὲ ὕδωρ καὶ ὁ ἀνθραξ εὑρίσκονται τοσοῦτον σφιγκτῶς συνδεδεμένα, ὥστε χρειάζεται θερμότης πολὺ ἀνωτέρα τῆς τοῦ βράζοντος ὕδατος διὰ νὰ χωρίσῃ τὸ ὕδωρ, τὸ ὁποῖον τότε ἐξατμίζεται, ὑπολειπομένου, ἢ μείνοντος καθαροῦ σχεδὸν τοῦ ἀνθρακῆ. Κυρίως ὅμως τὸ ὕδωρ ἀναβιβνὸν εἰς τὸν ἀέρα, παρασύρει μεθ' ἐαυτοῦ καὶ μόρια τινα ἀνθρακῆ ὡς καπνόν, ὥστε μόλις μένει ὡς ἀνθραξ τὸ τέταρτον μόνον τοῦ βάρους τῶν ξύλων.

Ἐκτὸς ὅμως τοῦ ὕδατος τούτου, τὸ ὁποῖον συνεχεται χημικῶς μετὰ τοῦ ἀνθρακῆ ὑπάρχει καὶ ἄλλο, τὸ ὁποῖον ποτίζει ἀπλῶς τὸ ξύλον. Ἐξ αὐτοῦ τὸ ξύλον φαίνεται πλέον, ἢ ἤτον χλωρὸν καὶ ξηρὸν· ἀλλὰ καὶ τὰ ξηρότατα ξύλα περιέχουσι πάντοτε ἰκανὴν αὐτοῦ ποσότητα. Διὰ νὰ ἐξατμισθῇ τὸ πρόσθετον τοῦτο ὕδωρ, βάλλονται τὰ ξύλα εἰς ὑπόκαυστον· ἀλλ' ἀφ' οὗ ἐξαχθῶσιν ἤδη ξηρὰ, πάλιν ἔπειτα ἀποροφῶσι κατ' ὀλίγον τὴν ὑγρασίαν τοῦ ἀέρος ὡς σπόγγος· ὅθεν τὰ ξηρότατα ὑποτιθέμενα ξύλα περιλαμβάνουσι συνήθως ὑγρομετρικὸν ὕδωρ σχεδὸν τὸ 1)4 τοῦ βάρους των διότι ἀφ' οὗ ξηρανθῶσι γίνονται κατὰ τὸ τέταρτον ἐλαφρότερα, εἰς δὲ τὰ χλωρὰ ξύλα εὑρίσκεται ὕδωρ ἴσον μὲ τὸ 4)19 τοῦ βάρους των.

Ἡ σποδὸς (στάκτη) σύγκειται ἐκ γαιώδους ὕλης περιεχομένης διάφορα μᾶλατα, ἀποτελοῦσι δὲ αὐτὸ τὸ 1)1000—5)100 τοῦ βάρους τῶν ξύλων.

Ἐκ τῶν εἰρημένων συμπεραίνομεν ὅτι ἡ ἀληθῆς ἀξία τοῦ καυσίμου ξύλου ὑπάρχει τὸ βάρος του, οὐχὶ δὲ ὁ ὄγκος· ὅθεν συμφέρει νὰ ἀγοράζωμεν τὰ ξύλα μᾶλλον διὰ τοῦ ζυγίου, παρὰ διὰ τῶν ἀγκυλίδων καὶ σωρῶν. Τότε μόνον δυνάμεθα ἀκριβῶς ὡς ἐγγίστα νὰ κρίνωμεν καὶ τὴν θερμαντικὴν των δύναμιν· ἐπειδὴ 100 χιλιόγραμμα, εἴτε 200 λίτραι ξηροῦ ξύλου ἀποδίδουσιν ὠρισμένην τινα ποσότητα ἀνθρακῆς, καὶ ἀκολούθως θερμότητος, ἐνῶ ἀγνωστοῦμεν παντελῶς πόσον ἀνθρακᾶ περιέχει κυβικὸν μέτρον ξύλων· πρόσθετος δὲ εἰς τοῦτο ὅτι ἡ ἀληθῆς ποσότης τοῦ ξύλου ἢ περιεχομένη εἰς ἐν κυβικὸν μέτρον διαφέρει ὡς τὸ διπλοῦν κατὰ τὸν ὄγκον τῶν τμημάτων τοῦ ξύλου ἐπειδὴ τὰ ὀγκωδέστερα ἔχουσι καὶ πλειοτέραν ὕλην, ἀκολούθως δὲ καὶ ἀξίαν. Διὰ τοῦτο ἀρμοδιώτατον ὡς καύσιμον ξύλον ὑπάρχει τὸ βαρύτερον ὀγκωδέστατον καὶ ξηρότατον. Τῶν ἐλαφρῶν ξύλων τὸ πλεῖστον μέρος τοῦ ἀνθρακῆ ἀφανίζεται διὰ τῆς φλογὸς χωρὶς πολὺ νὰ θερμάνῃ· ἔπειτα δὲ μένουσιν εἰς τὴν ἐστίαν ἀνθρακῆς τι-

νες πυρώδεις καὶ ἐλαφροὶ εὐκόλως ἀποσβεννόμενοι. Τούναντίον τὰ ὀγκωδῆ ξύλα ἀποδίδουσιν ὀλίγην φλόγα, καὶ ἀκολούθως ἀφίνουσι πλειότερον ἀνθρακᾶ, ὅστις διαρκεῖ καὶ περισσότερον ὡς πυκνότερος.

Ὁ λόγος ἐνταῦθα γίνεται κυρίως περὶ τῶν ἐστιῶν· ἐπειδὴ εἰς τὴν θερμάστραν ἢ θερμότης ἀντὶ νὰ κατανάλωθῇ διὰ τῆς φλογὸς, καθὼς εἰς τὰς ἐστίας, μεταδίδεται εἰς τὴν ἐπιφάνειαν καὶ τοὺς σωλήνας τῶν θερμάστρων, ὥστε ἀποφέρει πληρέστερον τὸ ἀποτέλεσμα τῆς θερμάνσεως· πάντοτε ὅμως ὠφελοῦσι κατὰ τοῦτο μᾶλλον τὰ στερεὰ ξύλα· ὅθεν καὶ δικαίως προτιμῶνται παρὰ τῶν εἰδημόνων.

Διακρίνουσι δὲ εἰς τὸ ἐμπόριον πέντε εἶδη ξύλων κατὰ τὴν ποιότητά των.

1) Στερεὰ· δρύς, πετελέα, φηγός, μελία, ζυγία, σφένδαμος, πλάτανος, συκομορέα.

2) Πορώδη· σημύδα, κλήθρα, λεύκη, ράμνος, αἰγίειρος, ἱτέκ, καστανέα, φιλλύρα.

3) Ἀγρία· μηλέα, ἀπέα, ροδακινί, μεσμιλέα, ὦα, συκάμηνος, κρανία, καρύα, εὐώνυμος, ἢ τετραγωνία.

4) Ἀειθαλή· Πεύκη, ἔλατος, λάριξ, ποῖνος, σμίλας, ἐλαία, φελλός, ἀρία.

5) Διάφορα ἄλλα. Ἀρκευθος, ροδῆ, σπάρτης, λύσγος, ἐρείκη, κισσός, βάτος.

Ἐκ τούτων, ἡ καρύα, λεύκη κτλ. χρησιμεύουσι ἰδιαιτέρως εἰς τὰς τέχνας· ἡ φηγός, ἡ ζυγία, ἢ πετελέα εὑρίσκονται σπανιώτερα, ἀλλὰ προτιμῶνται, διὰ τοῦτο ἔχουσι καὶ ἀξίαν μεγαλύτεραν· ἡ αἰγίειρος κερκίς ἢ ἀρκίς δίδει τὸ ξύλον τῶν ἐναυσιμάτων.

Ἐκ τῆς θερμότητος τῶν καιομένων εἰς τὴν ἐστίαν ξύλων, ἢ ἀνθρακῶν, πόσον ἄρα γε μέρος περιέχεται εἰς ὠφέλιαν τοῦ ἀνθρώπου; πολυλοστημόριον· μόλις τὰ δύο, ἢ τρία ἑκατοστά !! ἐνίοτε μάλιστα καὶ ἡμισυ μόνον ἑκατοστὸν, κατὰ τὰς ἀκριβεῖς παρατηρήσεις καὶ τὴν θεωρίαν τοῦ χημικοῦ Κλεμάν.

Τὸ πρᾶγμα ἴσως φανῇ παράδοξον, ἀλλ' ἀποδεικνύεται ἐκ τῶν ἀκολούθων τεκμηρίων.

Κατὰ δύο τῶντι τρόπους μόνον ἢ θερμότης τοῦ καιόντος ξύλου, ἢ ἀνθρακῆς μεταδίδεται, πρῶτον διὰ τῶν ἐκπεμπομένων παρ' αὐτοῦ ἀκτίνων, δεύτερον διὰ τῶν μορίων τῆς καιομένης ὕλης, τὰ ὁποῖα μεταβλήθητα εἰς ἀνθρακικὸν ὀξύ σύρουσι μεθ' ἐαυτῶν εἰς τὰ ἀνω τινὰ θερμότητα ἀλλ' ἢ θερμότης αὕτη ὑπερβαίνει κατὰ πολὺ τὴν ἄλλην. Διὰ νὰ πληροφωρηθῶμεν περὶ τούτου ἀρκεῖ νὰ φέρωμεν πλησίον καιομένης λαμπάδος καὶ εἰς ἴσην ἀπόστασιν τοὺς δύο δακτύλους τὸν λιγανὸν καὶ τὸν ἀντίχειρα κρατούντες ἐκείνον μὲν ἐπάνω ταύτης, τοῦτον δὲ

ἐμπροσθεν εἰς τὰ πλάγια· ἐπειδὴ εὐθὺς θέλομεν αἰσθανθῆ τασαύτην θερμότητα εἰς τὸν λιχανόν, ὥστε ἀναγκαζόμεθα νὰ τὸν ὑψώσωμεν, ἐνῶ μόλις ἐνοχλούμεθα εἰς τὸν ἀντίχειρα προφανεστάτη καὶ ψηλαφητῆ ἀπόδειξις ὅτι ἡ θερμότης περισσεύει μάλιστα εἰς τὰ ὑψηλὰ μέρη, πρὸς τὰ ὁποῖα φέρεται φυσικῶς, ἀλλ' ἀρχιουμένου τοῦ ἀέρος καταναλίσκεται χωρὶς ὠφέλειαν τῶν ἀνθρώπων, οἱ ὁποῖοι κἀθιγνται ἐμπροσθεν τῆς ἐστίας, καὶ μάλιστα ἂν μένωσι καὶ μακρὰν ὀπωσοῦν αὐτῆς· ὅθεν μόλις θερμαίνονται.

Ἐκ τούτου συμβαίνει ὅτι καίοντες τριάκοντα μέτρα ξύλων, ἢ ἀνθράκων κερδαίνομεν κυρίως ὅσην θερμότητα ἀποδίδει ἓν μόνον μέτρον.

Χάνεται ὁμοίως πολλὴ θερμότης καὶ ὅταν αἱ ἐστίαὶ ἔχωσι μέγα στόμα· διότι φερομένου αὐτόθι πολλοῦ ἀέρος ἀυξάνει μὲν ἡ καύσις, ἀλλος δὲ ψυχρὸς ἀὴρ ἐρχόμενος εἰς τὸ δωμάτιον ἐκ τῶν ἀραιωμάτων τῶν θυρῶν καὶ θυρίδων ἀναπληροῖ τὸν διὰ τῆς καπνοδόχης ἐξερχόμενον. Διὰ τοῦτο προστίθεται ἐμπροσθεν τῆς ἐστίας πλάξ μεταλλικὴ ἀναβαίνουσα καὶ καταβαίνουσα κατὰ τὸ δοκοῦν ἕως κάτω διὰ νὰ ἐμποδίξῃ τὴν ὑπερβολικὴν ταύτην τοῦ ἀέρος εἰσροὴν καὶ τὴν αὐτόθεν προερχομένην τῆς ὕλης κατανάλωσιν. Ἐπειδὴ ὅμως ὁ κινούμενος διὰ μέσου τῶν δωματίων ἀὴρ μέχρι τῆς ἐστίας προξενεῖ ρεῦμά τι ἐπιβλαβὲς εἰς τοὺς ἐνοικοῦντας, οἰκονομεῖται ἐκ τῶν ἔξωθεν ἀμέσως ἢ εἰσοδος τοῦ ἀέρος ἐπάνωθεν τῆς ἐστίας διὰ στενοῦ τινος ἀραιώματος εἰς τὰ πλάγια τοῦ τοίχου. Τοῦτο ἐμποδίζει καὶ τὸν καπνὸν νὰ καταβαίνει πάλιν, ἀφ' οὗ μέχρι τινος ἀνέβῃ, ὡς συχνάκις γίνεται.

Καίει δὲ τὸ πῦρ τόσῳ μᾶλλον, ὅσῳ ἡ καπνοδόχος τύχη ὑψηλότερα καὶ ὑπερέγουσα ὄλων τῶν μερῶν τῆς ὀροφῆς· ἀλλ' ἡ ὑπερβολικὴ φλόξ ἀφίνει ὀλίγην θερμότητα εἰς τὸν θάλαμον, καθὼς καὶ ἡ ἀδύνατος πάλιν ἀφίνει τὸν καπνὸν εἰς τὰ κάτω ὥστε ὁ τεχνίτης πρέπει κατὰ τοῦτο νὰ διατηρήσῃ τὸν μέσον ὄρον.

Ἄλλὰ καὶ ἡ πέραν τοῦ δέοντος πλατεῖα τρύπα τῆς καπνοδόχης αὐξάνει μὲν τὸ πῦρ, ὀλιγοστεύει δὲ τὴν θερμότητα τοῦ δωματίου· διότι ὑπάρχει τόσον διάστημα κενόν, ὥστε ὁ μὲν ἐσωτερικὸς ἀὴρ ἀναβαίνων ἐξέρχεται, ὁ δὲ ἐξωτερικὸς καταβαίνει εἰς τὸ δωμάτιον παρασύρων αὐτόθι καὶ μέρος τοῦ καπνοῦ. Ἐν γένει ὁ σωλὴν οὗτος δὲν πρέπει νὰ περιέχῃ πλείοτερον ἔμβαδὸν παρά τὸ 1)4 τοῦ μέτρου εἰς ἐπιφάνειαν θεωρούμενον· ἡ τρύπα δὲ αὐτῆ τῆς καπνοδόχης συμφέρει νὰ στενεύηται πλησίον τῆς ἐστίας καὶ νὰ καταβαίνει σχεδὸν μέχρις αὐτῆς. Τέλος ἂν θέλομεν νὰ αὐξήσῃ ἡ ἐκ τῶν ἀκτίνων θερμότης πολλαπλασιάζομεν τὸ ἀποτέλεσμα τῶν

σκεπάζοντες τὰ πλάγια τῆς ἐστίας διὰ σιλωμένης μεταλλικῆς πλακῶς.

Ἐν γένει αἱ θερμάστραι θερμαίνουσι καλῆτερον· διότι τὸ σῶμα αὐτῶν ὄλον καὶ οἱ σωλῆνες ἀπορροφῶσι τὴν πλείστην θερμότητα, ὥστε ὁ ἀὴρ καὶ ὁ καπνὸς καταντῶσιν εἰς τὰ ἔξω σχεδὸν ψυχροί. Τόσῳ δὲ τελειότεραι θεωροῦνται αἱ θερμάστραι, ὅσῳ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦτο γίνεται τελειότερον.

Κατασκευάζονται αἱ καλὰ πυρεστία (Πρωσικαὶ λεγόμεναι, ἢ ἅλα Desarnod) τοιοῦτοτρόπως ὥστε ὁ ἐξωτερικὸς ἀὴρ διὰ τινῶν σωλῆνων κειμένων ἐπάνω τῆς ἐστίας θερμαίνόμενος χύνεται εἰς τὸ δωμάτιον καὶ ἀναπληροῖ τὸν καέντα ἤδη ἀέρα, αὐτὸς δὲ ὁ καίει ἀὴρ καὶ ὁ καπνὸς δὲν ἐξέρχονται ἔξω πρὶν κυκλωφῶσιν διὰ πολλῶν ἐλκοειδῶν σωλῆνων καὶ θερμάνωσιν ἀρκούντως τὸ δωμάτιον.

Τέλος διὰ τῆς ἐστίας ἄλλοι σωλῆνες ἐκ τῆς ἐξωτερικῆς ἐπιφανείας τοῦ τοίχου διερχόμενοι ἀπολήγουσιν εἰς τὴν ἐσωτερικὴν τοῦ δωματίου, ὅπου χύνουσι θερμὸν τὸν ὁποῖον ἔξωθεν ἔλαβον ψυχρὸν ἀέρα.

Ἐν συντομίᾳ ἡ αὐτὴ θερμότης, τὴν ὁποῖαν λαμβάνομεν ἀπὸ εἴκοσι λίτρας ξύλων εἰς συνήθη πυρεστίαν, κατορθοῦται διὰ 10 μόνον εἰς πυρεστίαν τεχνικῶς κατασκευασμένην (ἔχουσαν δηλ. μεταλλικὴν πλάκα καὶ ἀεροφόρους ὀπὰς) εἰς δὲ ἄλλην τελειότεραν ἀπὸ χυτὸν σιδηρον, ἢ φαγεντιανὸν πηλὸν διὰ δύο μόνον δεκατημορίων τῆς ποσότητος ταύτης.

Ἄλλὰ καὶ ἡ ποιότης τοῦ ξύλου δὲν ὑπάρχει πρᾶγμα ἀδιάφορον· οὕτω π. χ.

Βάρος ἄξια χιλιόγρ.

1 Ἐκατόλιτρον ἀνθρακος		χιονώδους ὕδατος.
φηγοῦ, ἢ δρυός	4 φρ.	θερμ. 1,875
— λινάνθρακος	4.10	4,800
— καυστοῦ λινάνθρακος (coke)	2.85	1,950
— γαιάνθρακος (tourbe)	5	5,000
— κυδόμετ. ξύλων κατωτ.	15	6,000
— φηγοῦ, ἢ δρυός	18	12,000

Ἐκ τῶν εἰρημένων ἀποδεικνύεται ὅτι κερδαίνομεν πραγματικῶς καίοντες καλῆς ποιότητος ὕλην καὶ ὅτι πρέπει νὰ προτιμῶμεν ἐν γένει τὰς καλὰς καὶ ἐλληνικὰς πυρεστίας παρά τὰς μελαγχολικὰς τῆς Εὐρώπης θερμάστρας· ἐπειδὴ στεροῦμεθα τὸ ἥμισυ τῆς ἡδονῆς τοῦ πυρός, ἂν περιοριζόμεθα μόνον εἰς τὴν θερμότητά του, χωρὶς νὰ βλέπωμεν καὶ τὴν λαμπράν του φλόγα, ἢ νὰ ἀνασκαλεύωμεν τὴν σπινθηροβλοῦσαν ἀνθρακίαν.

ΤΟ ΟΡΦΑΝΟΝ ΑΠΟΣΤΕΛΛΟΝ

ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΘΕΟΝ ΕΠΙΣΤΟΛΗΝ

(Μετάφρασις ἐκ τοῦ Ρωσικοῦ).

Σπανίως συμβαίνει ὥστε ἐν τινι πόλει νὰ γίνῃ λόγος ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ περὶ τοῦ αὐτοῦ ἀντικειμένου, σπανιώτερον δὲ ἀντικείμενον τῆς ὀμιλίας νὰ ἦ παιδίον τι. Ἐγενόμην αὐτόπτης μάρτυς τούτου τοῦ συμβάντος, οὔτινος ὁ ἦρωσ ἦν ἀθῶον καὶ ἄκακον παιδίον.

Τοῦτο συνέβη ἐν Πετρούπολει πρὸ τινῶν ἐτῶν. Ἐν ταῖς ἐκκλησίαις, σχολαῖς θεάτρους ξενοδοχεῖοις καὶ καφεῖοις, ὁδοῖς καὶ οἰκίαις, ἀγοραῖς καὶ δημοσίοις τόποις συνωμίλου περὶ τοῦ αὐτοῦ ἀντικειμένου: πῶς ἄκακόν τι παιδίον ἔγραψε καὶ ἀπέστειλεν εἰς τὸν Θεὸν ἐπιστολὴν καὶ πῶς ὁ Θεὸς λαβὼν ταύτην αὐθιμῶν ἀπήντησεν εἰς τὸν μικρὸν ἱκέτην. Τηλικαύτη ἀθωότης ἤξιζε νὰ γίνῃ ἀντικείμενον διαλέξεως ἐπὶ μίαν ἡμέραν ἐν πολυασχόλῳ τόπῳ.

Ὁ πρωθιερεὺς Σμυρόνφ τὴν τρίτην ἡμέραν τῶν Χριστουγέννων ἐπορεύετο εἰς τὴν Ἐκκλησίαν μέλλων νὰ λειτουργήσῃ κατ' ἐκείνην τὴν ἡμέραν. Οὗτος φέρων μακρότριχον ἄλωπεκὴν, θερμὸς καὶ εὐθυμὸς ἠσύχως ἐβάδιζεν ἀνά τὴν μεγάλην ὁδὸν Μιλιόνσκαγια διευθυνόμενος πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Πααγίας τοῦ Καζά. Τὸ ψῆχος ἦν δριμύτατον, τὰ δάκρυα ἐπάγων ἐν τῷ προσώπῳ τοῦ ἀνθρώπου. Αἰφνης ὁ πρωθιερεὺς ἐσταμάτησεν. Οὗτος παρετήρησε μικρὸν παιδίον πενιχρῶς ἐνδεδυμένον καὶ τρέμον ἐκ τοῦ ψύχους νὰ ἐκτείνῃ τὰς ἔνεκα τοῦ παγετοῦ ἐρυθρὰς χεῖρας του ὅπως φθάσῃ τὸ κιβώτιον τοῦ ταχυδρομείου εἰς ὃ ἤθελε νὰ θέσῃ ἐπιστολὴν τινα. Τοῦτο θλιβερῶς παρετήρησε τοὺς διαβάτας καὶ διὰ τοῦ ἱκετεύοντος βλέμματός του ὡς νὰ ἔλεγεν εἰς αὐτούς: δὲν θὰ με βοηθήσητε ὅπως ρίψω τὴν ἐπιστολὴν μου εἰς τὸ κιβώτιον;

Κατὰ ταύτην ἀκριβῶς τὴν στιγμὴν ὁ πρωθιερεὺς ἰδὼν τὸ παιδίον ἐσταμάτησε καὶ ἠρώτησεν αὐτό:

— Ζητεῖς νὰ θέσῃ τὴν ἐπιστολὴν σου μικρῆ μου;

— Θέλω, Μπάτριουσκα (ρωσ. Αἰδαισιμώτατε), ἀλλὰ δὲν δύναμαι νὰ φθάσω· βοήθησόν με, παρακαλῶ σε ἀπήντησε τὸ παιδίον.

— Πρὸς τίνα ἀποστέλλεις ταύτην τὴν ἐπιστολὴν ἠρώτησεν ὁ πρωθιερεὺς λαμβάνων αὐτὴν ὅπως τὴν θέσῃ ἐν τῷ γραμματοκιβωτίῳ.

— Ἀποστέλλω αὐτὴν πρὸς τὸν Θεόν, ἀπήντησε τὸ παιδίον.

Ὁ ἱερεὺς ἀνέγνω τὴν ἀκόλουθον ἐπιγραφήν:
Κυρίῳ τῷ Θεῷ μου.
εἰς τὸν οὐρανόν

Ἐπὶ Σάσα Ἰβανόβσκη διαμένοντος μετὰ τῆς μητρὸς του ἐν τῇ ὁδῷ Τρεπόβσκα, Ἀριθμὸς 19.

— Τί γριφεῖς εἰς τὸν Θεόν; ἠρώτησεν ὁ ἱερεὺς.

— Σήμερον εἶνε ἡ ὀνομαστικὴ μου ἑορτὴ καὶ τῷ γράφω νὰ μὴ με λησμονήσῃ, νὰ μοι ἀποστείλῃ δῶρα νὰ μοι ἀποστείλῃ γλυκίσματα, νὰ μὰς ἀποστείλῃ καὶ ὀλίγα χρήματα ὅπως διέλθωμεν ἀμερίμως τὴν ἑορτὴν, διότι οὐδὲν ἔχομεν, — δὲν ἔχομεν ἐνδύματα, δὲν ἔχομεν φαγῶσιμόν τι, δὲν ἔχομεν ξύλα . . . ἀπήντησε τὸ παιδίον.

— Πῶς, ὁ πατήρ σου δὲν σοι ἀγοράζει δῶρα καὶ γλυκίσματα; ἀπήντησεν ὁ πρωθιερεὺς.

— "ὦ! ὅτε αὐτὸς ἔζη κατὰ τὰ Χριστούγεννα καὶ κατὰ τὴν ὀνομαστικὴν μου ἑορτὴν ἔφερε δῶρα καὶ γλυκίσματα καὶ εἰς ἐμὲ καὶ εἰς τὴν μητέρα μου, ἀλλὰ τώρα δὲν ἔχομεν ποῖος νὰ μὰς ἀγοράσῃ· ἐγὼ εἶμαι ὀρφανόν, ἡ δὲ μήτηρ μου δὲν ἔχει πόθεν νὰ πορισθῇ αὐτά. Ἐγὼ ἔκλειον καὶ ἐζήτουν παρ' αὐτῆς, ἀλλ' αὐτὴ μοι εἶπεν: Σήμερον ζήτησον παρὰ τοῦ Θεοῦ, οὗτος θὰ μὰς στείλῃ. Ὅτε ἔζη ὁ πατήρ μου, ἡ μήτηρ μου τῷ ἔγραφεν ἐπιστολὴν, οὗτος δὲ μὰς ἔστειλε τὰ χρεῖώδη. Τώρα δὲ ἀφοῦ δὲν ἔχομεν ποῖος νὰ ἀγοράσῃ καὶ νὰ μὰς τὰ στείλῃ, ἐσκέφθην νὰ γράψω εἰς τὸν Θεόν καὶ παρ' αὐτοῦ νὰ ζητήσω ὅπως μὰς τὰ ἀποστείλῃ . . . ἀπήντησε τὸ παιδίον.

Ὁ πρωθιερεὺς ἐδάκρυσεν ἐκ συγκινήσεως, ἔλαβεν ἀπὸ τῆς χειρὸς τὸ παιδίον καὶ τῷ εἶπεν:

— Ἐλθὲ, τέκνον μου, μετ' ἐμοῦ. Ὁ Θεὸς θὰ λάβῃ τὴν ἐπιστολὴν σου καὶ ὅλα τὰ χρεῖώδη θὰ σοι τὰ ἀποστείλῃ.

Ὁ πρωθιερεὺς ὠδήγησεν αὐτὸ εἰς τὴν Ἐκκλησίαν, ἐθέρημανεν αὐτό, ἔθεσεν αὐτὸ ὑπὸ τὴν εἰκόνα τοῦ Σωτῆρος παραγγείλας νὰ ἴσταται ἐκεῖ κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς λειτουργίας. Ὁ πρωθιερεὺς ἐλειτούργει καὶ κατὰ τὸν καιρὸν τῆς λειτουργίας πολλάκις ἐδάκρυσεν. Οὗτος ἐνεθυμῆτο τὸ πτωχὸν παιδίον, ἐνεθυμῆτο τὴν πρὸς τὸν Θεὸν ἐπιστολὴν του, τὴν παράκλησίν του καὶ δὲν ἠδύνατο νὰ κρατήσῃ τὰ δάκρυά του. Ἡ Ἐκκλησία ἦν πλήρης χριστιανῶν, ὡς συνή-

ως πληροῦνται ἅπασαι αἱ Ἐκκλησίαι ἐν τῇ ὀρθοδόξῳ Ρωσσίᾳ. Μετὰ τὴν λειτουργίαν ὁ πρωθιερεὺς ἔστι πρὸ τοῦ Βήματος, ἔλαβε πλυσίον τοῦ τὸ ὄρφανόν καὶ ἐπιθέσας ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ τὴν χειρὰ του ἀπέτεινε πρὸς τοὺς ἐκκλησιαζομένους εὐφραδέστατον καὶ συγκινητικώτατον λόγον. Πρὶν ἢ ἄρξεται, ἐδάκρυσε καὶ διεσάφησεν εἰς τοὺς ἀκροατάς, ὅτι κλαίει ἐκ συγκινήσεως ἅμα δὲ καὶ ἐκ χαρᾶς διότι ὁ Θεὸς ἀπήνησεν εἰς τὴν ἐπιστολὴν τοῦ ἀθώου παιδίου.

Ἐν τῇ ἐτέρᾳ του χειρὶ ὁ πρωθιερεὺς ἐκράτει ὑψηλὰ τὴν ἐπιστολὴν δεικνύων αὐτὴν εἰς τοὺς ἐνορίτας του.

Ὁ πρωθιερεὺς προηγουμένως εἶχε διατάξει νὰ θέσωσιν ἐνώπιον τῆς εἰκόνης τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ στρογγύλην μικρὰν τράπεζαν καὶ ἐπ' αὐτῆς δίσκον.

— Ταύτην τὴν πρωίαν συνέβη τι, τὸ ὅποιον πιστεύω, οὐδέποτε ἀπ' οἰῶνας καὶ οὐδαμοῦ καθ' ἅπασαν τὴν γῆν ἄλλοτε συνέβη, ἤρξατο ὁ πρωθιερεὺς τὸν λόγον του συγκεινημένον.

— Ἀπὴρχόμεν συννοῦς εἰς τὴν Ἐκκλησίαν. Τοῦτο τὸ πτωχὸν παιδίον μὲ ἐσταμάτησεν ἐν τῇ ὁδῷ. Τοῦτο ἦν, ὡς τὸ βλέπετε, πενιχρῶς καὶ ἐλαφρῶς ἐνδεδυμένον· τὸ πρόσωπόν του καὶ αἱ χεῖρές του ἦσαν ἐρυθραὶ ἐκ τοῦ ψύχους. Ἐτρεψε καθ' ὄλον του τὸ σῶμα καὶ ἐπειράτο νὰ θέσῃ ταύτην τὴν ἐπιστολὴν εἰς τὸ γραμματοκιβώτιον τὸ ὅποιον εὐρίσκετο ὑψηλὰ καὶ δὲν ἠδύνατο νὰ τὸ φθάσῃ. Ἐπλησίασα διὰ νὰ τὸ βοηθῶ, ἠρώτησα αὐτὸ πρὸς τίνα ἀποστέλλει ταύτην τὴν ἐπιστολὴν καὶ ἔμαθον ὅτι ἀποστέλλει πρὸς τὸν Θεόν. Ἀνέγνω τὴν ἐπιγραφὴν.

Κυρίῳ τῷ Θεῷ μου
εἰς τὸν οὐρανόν.

— Τί ἔγραψες εἰς τὸν Θεόν, μικρὲ μου, ἠρώτησα.

Τοῦτο μοὶ ἀπεκρίθη ὅτι παρακαλεῖ Αὐτὸν ὅπως μὴ τὸ λησμονήσῃ καὶ νὰ τοῦ ἀποστείλῃ δῶρα καὶ γλυκίσματα, διότι σήμερον εἶνε ἡ ὀνομαστικὴ του ἑορτῆ, ὅτι ὁ πατήρ του ἀπέθανε καὶ δὲν εἶχε τίς νὰ ἀγοράσῃ αὐτά . . . :

Ἡ φωνὴ τοῦ πρωθιερέως ἔτρεμεν, οὗτος ἤρξατο ἐκ νέου νὰ κλαίῃ, καὶ ἐπὶ δύο λεπτά διέκοψε τὴν ὁμιλίαν του. Οὗτος εἶδε πολλοὺς ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ κλαίοντας καὶ ἐξηκολούθησεν οὕτως.

— Ἐκλαψα, ἀγαπητοί μου ἀδελφοί ἐκ συγκινήσεως ἐκ συμπαιθείας. Τὸ ἄκακον τοῦτο παιδίον εἶνε πτωχόν· ἡ μήτηρ του καὶ αὐτὸ χθὲς τὸ ἑσπέρας ἐκοιμήθησαν νήστευς καὶ τρέμοντες ἐκ τοῦ ψύχους . . . πεινῶντες καὶ ἀνευ πυρὸς ἀδελφοί μου, εἰς τοῦτο τὸ ψύχος κατὰ τὰς λαμπρὰς ἡμέρας τοῦ Κυρίου . . . Ὅτε εἶχ

ὁ πατήρ του, ἡ πτωχὴ του μήτηρ ἔγραφον ἐπιστολὴν εἰς τὸν σύζυγόν της ὅστις τῆς ἀπέστειλε καὶ χρήματα καὶ δῶρα ὅπως διέλθωσι φαιδρῶς τὰς ἑορτάς. Τὸ περιστατικὸν τοῦτο ἐνεθυμήθη τὸ δύστηνον παιδίον. Τώρα δὲ ὅτε ἔμενον μόνοι ἀνευ πόρων τινῶν, ἀνευ δῶρων, ἀνευ ἄρτου καὶ ξύλων κατὰ τὰς ἀγίας ταύτας ἡμέρας τοῦ Κυρίου, τὸ παιδίον ἐνεθυμήθη τὸ παρελθόν, ἔμαθεν ὅτι σήμερον εἶνε ἡ ὀνομαστικὴ ἑορτῆ καὶ ἤρξατο νὰ κλαίῃ καὶ νὰ ζητῇ παρὰ τῆς μητρὸς του δῶρα καὶ γλυκίσματα . . . Ἀναμφιβόλως τὸ πτωχὸν τοῦτο παιδίον ἐβόλεπε τοὺς λοιποὺς παῖδας κατὰ τὴν ἑορτὴν τῶν Χριστουγέννων φέροντας νέα ἐνδύματα, παίζοντας περὶ τοῦ ἐστολισμένου διὰ διαφόρων ἀθυρμάτων καὶ ὑπὸ ἑκατοντάδος κηρῶν φωτιζομένου δένδρου τοῦ Χριστοῦ (γιόλκα), σκιρτῶντας καὶ εὐφρανομένους, ἑαυτὸν δὲ ὄρφανόν, ἑστερημένον συγκεινοῦς τινος ὅπως τῷ ἀγοράσῃ νέα ἐνδύματα, νὰ τῷ προετοιμάσῃ τὸ δένδρον τοῦ Χριστοῦ καὶ νὰ κοσμήσῃ αὐτὸ δι' ἀθυρμάτων καὶ κηρῶν!! Ἐκλαίει καὶ ἐζήτηε παρὰ τῆς μητρὸς του δῶρα, ἐζήτηε νὰ γευθῇ γλυκίους τινὸς ἐνῶ οὐδὲ ἄρτον εὐρίσκειν . . . ἡ δὲ μήτηρ του σφίγγουσα ὅπως τὸ θερμάνῃ ἐν ταῖς ἀγκάλας της περιέβρεχεν αὐτὸ διὰ τῶν δακρῶν της καὶ τῷ ἐψιφύριζε: Ζήτησον παρὰ τοῦ Θεοῦ, τέκνον μου, καὶ οὗτος θὰ σοὶ δώσῃ, Οὗτος θὰ σοὶ ἀποστέλλει δῶρα καὶ γλυκίσματα! Ζήτησον καὶ Οὗτος θὰ σε θρέψῃ, θὰ σε ἐνδύσῃ καὶ θὰ θερμάνῃ σὲ καὶ ἐμέ! . . . Τὸ ἀθῶον παιδίον ἐνεθυμήθη ὅτι κατὰ τὰ παρελθόντα ἔτη ἡ μήτηρ του ἐστελλεν ἐπιστολάς εἰς τὸν πατέρα του κατὰ τὰς ἑορτάς καὶ μετὰ τὴν λήψιν τῶν ἐπιστολῶν ἐλάμβανον καὶ δῶρα καὶ χρήματα.

«Ἡ μήτηρ μου, μοὶ ἔλεγε, νὰ ζητήσω παρὰ τοῦ Θεοῦ, ἃς ἀποστέλλω εἰς Αὐτὸν ἐπιστολὴν παρακαλῶν Αὐτὸν νὰ μὴ λησμονήσῃ ὅτι σήμερον εἶνε ἡ ὀνομαστικὴ μου ἑορτῆ καὶ ὅτι ἀντὶ τοῦ πατρός μου, Οὗτος πρέπει νὰ μοὶ στείλῃ χρήματα καὶ δῶρα.»

Τοῦτο ἔγραψε τὴν ἐπιστολὴν τὴν ὁποίαν σὰς δεικνύω καὶ ἐξεληθὼν ἐζήτηε τὸ γραμματοκιβώτιον ὅπως ἀποστέλλει αὐτὴν εἰς τὸν οὐρανόν. Κατ' ἐκείνην τὴν στιγμήν ὁ Θεὸς μὲ ἔστειλεν εἰς τὸ γραμματοκιβώτιον καὶ μοὶ ἐνέπνευσε νὰ λάβω τὴν ἐπιστολὴν. νὰ γίνω ταχυδρόμος καὶ νὰ τῷ κομίσω αὐτήν. Κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς λειτουργίας ἡ ἐπιστολὴ εὐρίσκετο παρὰ τῷ Σωτῆρι . . .

Ὁ πρωθιερεὺς εἶδει τὴν εἰκόνα τοῦ Σωτῆρος ὑπὸ τὴν ὁποίαν ἴστατο αὐτὸ τὸ ὄρφανόν καὶ εἶτα ἐξηκολούθησε:

Καὶ εὐθὺς ἤκουσε τὴν δέησίν του καὶ ἀπήν-

τησεν εἰς τὴν ἐπιστολὴν τοῦ πτωχοῦ ὄρφανου. Οὗτος μοὶ εἶπε: «λάβε τὸ παιδίον, δεῖξον αὐτὸ εἰς τοὺς ἀγαθοὺς καὶ φιλελεήμονας ἰπαδούς μου καὶ παρ' αὐτῶν ζήτησον βοήθειαν. Ἐγὼ δι' αὐτῶν ἀποστέλλω εἰς τοὺς πτωχοὺς καὶ ὄρφανούς πᾶν ὅ,τι χρήζουσιν.» Ἐκπληρῶν τὴν ἐντολὴν τοῦ Θεοῦ, ἀδελφοί μου, πρὸς ὑμᾶς, πρὸς τὰς ἀγαθὰς καὶ ἐλεήμονας χριστιανικὰς Ὑμῶν καρδίας ἀποτείνουμαι—βοηθήσατε τὸ ἀθῶον τοῦτο ὄρφανόν παιδίον, ἐνδύσατε, θρέψατε καὶ θερμάνατε τὸν πτωχὸν Σάσαν, γίνετε αἴτιοι νὰ χαρῇ διότι σήμερον εἶνε ἡ ὀνομαστικὴ του ἑορτῆ . . .

Δὲν ἔμεινεν ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ ἄνθρωπος ὅστις δὲν ἐδάκρυσε. Πολλοὶ ἔσπευσαν νὰ ἐναγκαλισθῶσι καὶ νὰ ἀσπασθῶσι τὸ ὄρφανόν. Ἐκαστος πλησιάζων εἰς τὴν εἰκόνα τοῦ Σωτῆρος ἔθετεν ἐπὶ τοῦ δίσκου πᾶν ὅ,τι ἡ καρδία του τῷ ὑπηγόρευεν. Ἐντὸς ἡμισείας ὥρας ὁ Σάσας ἐγένετο πλούσιος. Ἡ πρὸς τὸν Θεὸν ἐπιστολή του ἐδημοσιεύθη ὑπὸ τῶν ἐφημερίδων τῆς Πετρούπολεως αἰτινες εὐγλώττως περιέγραψαν τὸ συμβῆν ὡς καὶ τὴν ἀνέχειαν τοῦ ὄρφανου. Ὁ Σάσας ἦν ὁ ἥρωὸς τῆς ἡμέρας, Ἐκαστος ἔσπευσε νὰ τὸν βοηθήσῃ. Ἐπὶ τινὰς ἡμέρας ὁ πρωθιερεὺς ἐδέχετο ὑπὲρ τοῦ ὄρφανου χρηματικὰς βοηθείας. Αὗται συνεποσοῦντο εἰς σημαντικὰς.

T A

BIBLIA KAI H ANAGNΩSIS

Ὑπὸ τοῦτον τὸν τίτλον εὗρομεν ἀξιόλογον διατριβὴν ἐν τῷ ρωσικῷ περιοδικῷ «Ἐφημερίς τῆς Εὐρώπης». Ὁ διατριβογράφος ἀφοῦ διὰ μακρῶν ἐκτίθησι στατιστικὰς εἰδήσεις περὶ τῆς παγκοσμίου ἐκζητήσεως τῶν βιβλίων πρὸς ἀνάγνωσιν ἐπάγει τὰ ἀκόλουθα. «Ἡ σημασία τῶν βιβλίων ἐν τῇ σημερινῇ κοινωνίᾳ εἶναι οὕτω καταφανὴς καὶ εὐνόητος ὥστε περιττὸν κρίνομεν νὰ ἐνδιατρίψωμεν πολὺ ἐπ' αὐτῆς. Ἄπασα ἡ ἐκ τῶν σχολείων (μὴ ἐξαιρουμένων καὶ τῶν ἀνωτάτων ἐκπαιδευτηρίων) ἀραιομένη διδασκαλία ἀποτελεῖ μόνον προπαρασκευὴν τινα πρὸς ἐκεῖνο ὅπερ καρποῦται τις ἐκ τῆς ἀκολούθου ἐργασίας τῆς διατελούσης ἐν συνδέσμῳ πρὸς τὴν φιλολογίαν τοῦτου ἡ ἐκείνου τοῦ κλάδου τοῦ ἐπιστητοῦ. Ἀφ' ἐτέρου δὲ αὕτη ἡ φιλολογία ἐπ' ἐσχάτων ἐπὶ τοσοῦτον ἠζήθη καὶ εἰδικοποιήθη ὥστε ἀκόμη καὶ ἐκεῖνος ὅστις ἀ-

ποκλειστικῶς καταγίνεται εἰς τὴν ἐπιστήμην δὲν εὐρίσκει τὸν ἀπαιτούμενον χρόνον πρὸς ἀνάγνωσιν παντός ὅ,τι ἐκδίδεται ἐν τινὶ κλάδῳ τῆς ἐπιστήμης του. Ἐνεκα τοῦτου ἀνακύπτει τὸ ζήτημα: πῶς καὶ τί νὰ ἀναγινώσκῃ ὁ φιλόλογος ἐργάτης.

Ἐὰν ἐν ταῖς κοινωνικαῖς τάξεσιν, αἰτινες πολὺ ἀπέχουσι τῆς ἐπιστήμης καὶ τῆς φιλολογίας ὁ πρὸς ἀνάγνωσιν ἔρος λογίζεται ὡς τεμῆριον ἀνιπτύξεως δι' ἐκεῖνους αἰτινες σπουδαιότερον ἀποβλέπουσιν εἰς τὸ ἔργον ἢ ἀνευ σχεδίου καὶ προγράμματος ἀνάγνωσις οὐδεμίαν ἔχει σημασίαν. Ἀλλὰ δὲν εἶναι εὐκόλος ἡ σύνταξις προγράμματός τινος ἢ σχεδίου κατὰ τὴν ἀνάγνωσιν καὶ ἡ αὐστηρὰ φύλαξις τοῦτου. Ἐνεκα δὲ τοῦτου φυσικὸν εἶναι ὅτι πολλοὶ ἐπιθυμοῦσι νὰ προσφύγωσιν εἰς τὰς συμβουλάς ἐκείνων οἵτινες κατόρθωσαν ὀλίγον ἢ πολὺ, τοῦλάχιστον ἰδίᾳ δι' ἑαυτοὺς νὰ μορφώσωσι γνώμην τινα καὶ σχεδίον τι περὶ τοῦ ζητήματος.

Ἐν τῇ φιλολογίᾳ τῆς δυτικῆς Εὐρώπης ἐγένοντο ἀπὸ τινος ἀπόπειραι πρὸς σύνταξιν γενικοῦ προγράμματος πρὸς ἀνάγνωσιν· αἱ ἀπόπειραι αὗται ἀπέληξαν μόνον εἰς τὴν ἐκζήτησιν τῆς γνώμης τῶν διαφόρων ἐντριβῶν ἐν τῷ ζητήματι ἐπιστημόνων. Πρὸ τινος χρόνου παρομοία ἀπόπειρα ἐγένετο καὶ ἐν Ρωσσίᾳ ὑπὸ τοῦ Λέδερλε ἀλλ' ἀνευ τινὸς πρακτικοῦ αποτελέσματος, διότι ἐκ τῶν δύο χιλιάδων ἀτόμων πρὸς τοὺς ὁποίους οὗτος ἀπετάθη μόνον 86 ἀπήνησαν. Ἐν τισὶ δὲ ρωσικαῖς ἐφημερίσι ἐγένετο λόγος ἐπὶ ταύτῃ τῇ ἀφορμῇ, περὶ τῆς λυπηρᾶς ἀκηδείας τῶν ρώσων ἐπαίδοντων ἐν τῇ φιλολογίᾳ πρὸς τὸ κοινὸν καλόν. Ὁ ὀριμώτερον ὁμως σκεπτόμενος δὲν θὰ τολμήσῃ οὕτω ταχέως νὰ ψέξῃ ἐπὶ ἀκηδείᾳ τοὺς ρώσους ἐπιστήμονας διότι τὸ ζήτημα τοῦτο δὲν εἶναι εὐκόλον καὶ ἀδύνατον εἶναι ὅπως ἀπλῶς καὶ ὡς ἔτυχεν ἐν διαστήματι μιᾶς ἢ δύο ἡμερῶν ληφθῇ ἀπάντησις περὶ τοῦ τίνα βιβλία εἶναι ἄριστα καὶ ὠφελιμώτατα πρὸς ἀνάγνωσιν ὑπὸ τῆς νεολέας.

Καίτοι ἅπαντες οἱ ἐρωτηθέντες δὲν ἀπήνησαν ὁ Λένδερλε ἐξέδωκεν ὑπὸ τὸν τίτλον ἀγνώμαι τῶν ρώσων περὶ τῶν ἀρίστων πρὸς ἀνάγνωσιν βιβλίων» βιβλίον περὶ τοῦ ἀπὸ τινος χρόνου ἀνακινήθηεντος περὶ τῆς καρποφόρου ἀναγνώσεως ζητήματος.

ΚΤΗΜΑΤΙΑΣ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΤΗΣ

(Διήγημα)

Ἐπὶ τοῦ διασήμου Ρώσου συγγραφέως

ΚΟΜΗΤΟΣ ΛΕΟΝ. ΤΟΛΣΤΟΗ

(Μετάφρασις ἐκ τοῦ Ρωσικοῦ)

(Συνέχεια καὶ τέλος ἴδε ἀριθ. 21.)

Ὁ Β. Ἀνδρέεβιτς ἀφήσας τὸν ἵππον ἐπλησίασεν εἰς τὸ ἔλκυθρον.

— Τί λέγεις; ἠρώτησεν οὗτος, τί θέλεις;

— Ἐ-γὼ ἀποθνήσκω μετὰ κόπου καὶ διὰ διακοπτομένου ὑπὸ λυγμῶν τόνου ἐπρόφερον ὁ Νικήτας. Τὸν μισθὸν μου δὸς εἰς τὸ τέκνον μου, ἢ εἰς τὴν γυναῖκά μου, τὸ ἴδιον εἶναι.

— Πῶς; αἰ, ἐπάγωγες; ἠρώτησεν ὁ Β. Ἀνδρέεβιτς.

— Δισθάνομαι . . . τὸν θάνατον . . . συγχώρησον . . . πρὸς Χριστοῦ, εἶπεν ὁ Νικήτας διὰ τρεμύσης φωνῆς καὶ ἐκίνει πρὸ τοῦ προσώπου του τὴν χεῖρα ὡς νὰ ἀπεδίωκε τὰς μυίας.

Ὁ Β. Ἀνδρέεβιτς ἐπὶ στιγμὴν ἔστη σιωπῶν, εἶτα ἐξαίφνης μετὰ τοῦ αὐτοῦ θάρρους μεθ' οὗ ἐκρότει τὰς χεῖράς του ὅτε εὗρισκε τὴν εὐκαιρίαν νὰ ἀγοράζῃ ἐπὶ εὐτελεῖ τιμῇ σπουδαῖόν τι εὕρημα, ὀπισθοχώρησε κατὰ ἓν βῆμα, ἐσέκωσε τὰς χεῖράς τῆς μηλωτῆς του καὶ διὰ τῶν χειρῶν του ἤρξατο νὰ ἐκρίπτῃ ἐκ τοῦ ἔλκυθρου τὴν χιόνα. Ἐπειτα ἐν τάχει ἔλυσε τὴν ζώνην του, ἤνοιξε τὴν μηλωτὴν του καὶ ἀποθέσας τὸν Νικήταν ἐπὶ τοῦ ἀχύρου κατεκλίθη ἐπ' αὐτοῦ καὶ ἐθέρμανεν αὐτὸν οὐ μόνον διὰ τῆς μηλωτῆς του ἀλλὰ καὶ διὰ τοῦ σώματός του.

Ὁ Β. Ἀνδρέεβιτς θέσας τὰ ἄκρα τῆς μηλωτῆς του ὑπὸ τὸν Νικήταν καὶ στηρίζας τὴν κεφαλὴν του εἰς τὸ ἄκρον τοῦ ἔλκυθρου ἐθλίβεν αὐτόν. Ὁ Νικήτας κατ' ἀρχάς ἐπὶ πολὺν χρόνον ἔκειτο ἀναίσθητος, ἔπειτα βαρέως ἀνεστέναξε καὶ ἐκινήθη, ὡς ἐφαίνετο, θερμαινόμενος.

— Ἴδὲ λοιπὸν πῶς ἀναλαμβάνεις, σὺ δὲ λέγεις ὅτι θὰ ἀποθάνῃς. Κάθισε, θερμάνθητι, δὲν θὰ πάθωμεν . . . ἤρξατο νὰ λέγῃ ὁ Β. Ἀνδρέεβιτς. Ἀλλὰ πρὸς μεγάλην του ἐκπληξίν οὗτος δὲν ἠδυνήθη πραιτέρω νὰ ὁμιλήσῃ διότι δάκρυα ἀνέβλησαν ἐκ τῶν ὀφθαλμῶν του καὶ ἡ κάτω του σιαγῶν ἐκινεῖτο σπασμωδικῶς. Οὗτος

ἔπαυσεν ὁμιλῶν καὶ μόνον κατέπινεν ὅτι τῷ ἤρχετο εἰς τὸν λάρυγγα.

— Ἀπύδῃσα ὀλοτελῶς, ἐξησθένησα ἐξ ὀλοκλήρου, ἔλεγε καθ' ἑαυτὸν.

Ἄλλ' ἡ ἀδυναμία του αὐτὴ οὐ μόνον δὲν τῷ ἐφαίνετο δυσάρεστος, ἀλλὰ τῷ ἐπροξένει ἰδιαίτερον μέχρι τοῦδε ἀδοκίμαστον χαρὴν.

— Ἡμεῖς, ἰδοὺ πῶς! ἔλεγε καθ' ἑαυτὸν, αἰσθανόμενος ἰδιαίτερον τινα συγκινητικὸν θρήμβον.

Ἐπὶ πολὺν χρόνον ἔκειτο σιωπῶν, τρίβων τοὺς ὀφθαλμούς του εἰς τὸ περιλαίμιον τῆς μηλωτῆς του καὶ θέτων ὑπὸ τὸ γόνυ του τὸ ὑπὸ τοῦ ἀνέμου ἀναπετανούμενον ἄκρον τῆς μηλωτῆς του. Ἐπὶ τέλους ἠσθάνθη ἀκράτητον ἐπιθυμίαν νὰ ἐκφράσῃ εἰς τινα τὴν χαρμώσουν του κατὰστασιν.

— Νικήτα! εἶπεν οὗτος.

— Καλὰ ἐθερμάνθη, ἀπήντησε ὁ Νικήτας.

— Τοιοῦτοτρόπως, ἀδελφέ, θὰ ἐχανόμην... Καὶ σὺ θὰ ἐπάγωνες καὶ ἐγὼ θὰ . . .

Ἀλλὰ πάλιν τώρα ἐπληρώθησαν οἱ ὀφθαλμοὶ του δακρύων καὶ δὲν ἠδύνατο περαιτέρω νὰ ὁμιλήσῃ.

— Ἄ, τίποτε ἐσκέπτετο «Μόνος μου γνωρίζω ὅ,τι γνωρίζω» καὶ ἐσιώπησεν.

Ἐπὶ τινὰς φορὰς παρετήρησε τὸν ἵππον καὶ εἶδεν ὅτι τὰ νῶτα αὐτοῦ ἦσαν ἀνοικτὰ, διότι τὸ κάλυμμα αὐτοῦ εἶχε πέσει ἕνεκα τῆς ἰσχυρᾶς κινήσεως αὐτοῦ πρὸς θέρμανσιν. Ἐσκέφθη ὅτι ἔπρεπε νὰ ἐγερεθῇ καὶ νὰ καλύψῃ αὐτόν, ἀλλὰ δὲν ἀπεφάσιζεν οὐδ' ἐπὶ στιγμὴν νὰ ἀφίση τὸν Νικήταν καὶ νὰ ἀπολέσῃ τὴν θυμηδὴν κατὰστασιν τοῦ πνεύματός του. Οὗτος τώρα οὐδένα ἠσθάνετο φόβον. Ἐθερμαίνεται ἐκ τῆς ἀναπνοῆς τοῦ Νικήτα καὶ ἐκ τῆς ἰδίας μηλωτῆς μόνον αἰ χεῖρές του διὰ τῶν ὁποίων ἐκράτει τὰ ἄκρα τῆς μηλωτῆς εἰς τὰ πλευρά του Νικήτου καὶ οἱ πόδες του ἀπὸ τῶν ὁποίων ἀκαταπαύστως ὁ ἀνεμος ἀπώθει τὴν μηλωτὴν ἤρχισαν νὰ παγώνωσιν. Ἐν τούτοις δὲν ἐσκέπτετο περὶ αὐτῶν ἀλλὰ μόνον περὶ τοῦ πῶς νὰ ἐπαναφέρῃ τὰς δυνάμεις τοῦ ὑπ' αὐτὸν κείμενου ὑπηρετοῦ του.

— Ἴσως δὲν ζήσῃ, ἔλεγεν οὗτος καθ' ἑαυτὸν μετὰ τῆς αὐτῆς διαθέσεως τοῦ πνεύματος μεθ' ἧς ὁμιλεῖ περὶ τῶν δοσοληψιῶν του.

Ὁ Β. Ἀνδρέεβιτς τοιοῦτοτρόπως ἔκειτο ἐφ' ἱκανὸν χρόνον. Κατ' ἀρχάς ἐν τῇ φαντασίᾳ τοῦ ἐφέροντο αἰ ἐντυπώσεις ἐκ τῆς θυέλλης, τοῦ κρεμαμένου καὶ ὑπὸ τοῦ ἀνέμου προσβαλλομένου ὑποκαμίσου, ἐνεθυμήθη τὸν ὑπ' αὐτὸν κείμενον Νικήταν. Εἶτα ἤρξαντο νὰ συγχέωνται

αἰ ἀναμνήσεις περὶ τῆς ἑορτῆς, τῆς γυναικὸς, τοῦ δημάρχου τοῦ κιβωτίου τῶν κηρίων καὶ πάλιν τοῦ Νικήτου κειμένου ὑπὸ τοῦτο τῇ κιβωτίον. Ἐπειτα ἰὼν περιστάντο οἱ χωρικοὶ πωλῶντες καὶ ἀγοράζοντες οἱ λευκοὶ τοῖχοι καὶ αἰ διὰ σιδήρου ἐστεγασμένοι οἰκίαι ὑφ' ἃς ἔκειτο ὁ Νικήτας, εἶτα ἅπαν τοῦτο ἀνεμιγνύετο τὸ ἐν εἰσῆρχετο εἰς τὸ ἕτερον καὶ ὡς τὰ χρώματα τοῦ οὐρανοῦ τόξου ἀποτελοῦσιν ἐν λευκὸν χρῶμα, ἅπασχι αἰ παντοειδεῖς ἐντυπώσεις ἀπέτελεσαν ἐν και οὗτος ἀπεκοιμήθη. Οὗτος ἐπὶ πολὺν χρόνον ἐκοιμάτο ἀνευ ὀνείρων πρὸ δὲ τῆς αὐγῆς πάλιν ἐνυπνιάσθη. Οὗτος ὠνευρεῖσθη ὅτι ἴστατο παρὰ τὸ παγκάρι τῆς Ἐκκλησίας, ἡ δὲ σύζυγος τοῦ Τύχωνος ἦλθε νὰ ἀγοράσῃ ἀντὶ πέντε καπικίων κηρίων διὰ τὴν ἑορτὴν ἐσέκωσε τὴν χεῖρά του ὅπως δώσῃ τὸ κηρίον ἀλλ' αἰ χεῖρές του δὲν κινεῖται ἀλλὰ κρατοῦνται ἀναίσθητοι. Οὗτος θέλει νὰ περιέλθῃ τὸ Παγκάριον καὶ οἱ πόδες του δὲν κινεῖται, τὰ δὲ νῆα του καλόσια ἐκόλλησαν εἰς τὸ λίθινον δάπεδον τῆς Ἐκκλησίας καὶ δὲν ἐκκοιῶνται οὐδὲ ἐξάγονται τὰ ὑποδήματα τοῦ ἐξ αὐτῶν. Ἐξαίφνης τὸ παγκάρι τῆς Ἐκκλησίας μεταμορφοῦται εἰς κλίνην. Οὗτος αἰσθάνεται ἑαυτὸν κείμενον ἐπὶ τῆς κλίνης ἐν τῷ οἴκῳ του. Οὗτος κεῖται ἐπὶ τῆς κλίνης καὶ δὲν δύναται νὰ ἐγερεθῇ, θέλει ὅμως νὰ ἐγερεθῇ διότι μετ' ὀλίγον θὰ ἔλθῃ ὁ δήμαρχος Ἰβάν Ματφέεβιτς καὶ μετὰ τούτου πρέπει νὰ ἀπέλθῃ νὰ ἀγοράσῃ τὸ δάσος. Ἐρωτᾷ τὴν σύζυγόν του «Πῶς, δὲν ἦλθε;» «Ὅχι» λέγει αὐτῇ, «δὲν ἦλθε.» Ἀκούει ὅτι ἔρχεται τις ἐπιβαίων τοῦ ἔλκυθρου εἰς τὴν οἰκίαν του. «Οὗτος πρέπει νὰ εἶναι ὄχι, δὲν εἶναι» «Μικολάβνα, ὁ Μικολάβνα, διατὶ δὲν ἦλθεν ἀκόμης;» «Ὅχι.» Οὗτος κεῖται ἐπὶ τῆς κλίνης του καὶ ὄλο δὲν δύναται νὰ ἐγερεθῇ καὶ ὄλο ἀναμένει, ἡ δὲ προσδοκία αὕτη εἶναι καὶ ἀνησυχητικὴ καὶ χαροποία. Ἐξαίφνης ἡ χαρὰ του φθάνει εἰς τὸ μὴ περαιτέρω, ἔρχεται ἐκεῖνος τὸν ὁποῖον ἀνέμενε, ἀλλ' οὗτος δὲν εἶνε ὁ δήμαρχος Ἰβάν Ματφέεβιτς ἀλλ' ἕτερός τις, ὁ ἀναμενόμενος. Οὗτος ἦλθε καὶ καλεῖ αὐτόν, καὶ ἰδοὺ ὁ καλῶν αὐτόν εἶνε ὁ ἴδιος ὁ διατάξας αὐτόν νὰ κατακλιθῇ ἐπὶ τοῦ Νικήτου. Ὁ Β. Ἀνδρέεβιτς χαίρει ὅτι οὗτος ἦλθε διὰ νὰ τὸν προσκαλέσῃ. «Ἐρχομαι» φωνεῖ ὁ Βασίλειος γηθοσύνης. Ἡ φωνὴ αὕτη ἐξυπνᾷ αὐτόν.

Οὗτος ἐξυπνᾷ, ἀλλ' ἐξυπνᾷ οὐχὶ πλέον τοῦ οὗτος, οἷος ἦν ὅτε κατεκλίθη. Οὗτος θέλει νὰ ἐγερεθῇ ἀλλὰ δὲν δύναται. θέλει νὰ κινήσῃ τὴν χεῖρά του—δὲν δύναται. τὸν πόδα του—ἐπίσης δὲν δύναται. θέλει νὰ στρέψῃ τὴν κεφαλὴν του πάλιν δὲν δύναται. Οὗτος ἀπορεῖ ἀλλ'

οὐδὲ πικραίνεται. Ἐκ τούτου ἐννοεῖ ὅτι ἐπῆρχετο ἡ θάνατος καὶ οὐδὲ πικραίνεται. Ἐνθυμεῖται ὅτι ὁ Νικήτας κεῖται ὑπ' αὐτόν καὶ ὅτι οὗτος ἐθερμάνθη καὶ ἀνέζησε καὶ νομίζει ὅτι εἶναι ὁ Νικήτας, ὁ δὲ Νικήτας εἶναι ὁ Β. Ἀνδρέεβιτς καὶ ἔτι ἡ ζωὴ του δὲν εὗρίσκεται ἐν ἑαυτῷ ἀλλ' ἐν τῷ Νικήτᾳ. Οὗτος ἐντείνει τὴν ἀκοήν του καὶ ἀκούει τὴν πνοήν, ἀκόμῃ δὲ τὸ ἀσθενὲς ρογχάλισμα τοῦ Νικήτου. «Ζῆ ὁ Νικήτας, ζῶ καὶ ἐγὼ» θριαμβευτικῶς λέγει καθ' ἑαυτόν. Νέον αἰσθημα τοιοῦτον, ὁποῖον οὐδέποτε ἠσθάνθη, καταλαμβάνει αὐτόν. Οὗτος ἐνθυμεῖται τὰ χρήματά του, τὸ ἐργαστήριον, τὴν οἰκίαν, τὰς δοσοληψίας του, τὰ ἑκατομύρια τοῦ Μιρόνοφ καὶ δυσκολεύεται νὰ ἐννοήσῃ διατὶ ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος τὸν ὁποῖον ἐκάλεον Β. Ἀνδρέεβιτς Μπρεχούνοφ κατεγίνετο εἰς ἐκεῖνα εἰς τὰ ὁποῖα κατεγίνετο. Τί λοιπὸν; ὡς οὗτος δὲν ἐγνώριζε τὴν οὐσίαν τῶν πραγμάτων ἐσκέπτετο οὗτος περὶ τοῦ Βασιλείου Μπρεχούνοφ «Δὲν ἐγνώριζεν ἀλλ' ἐγὼ τώρα γινώσκω.» Πάλιν οὗτος ἀκούει τὴν φωνὴν ἐκείνου, ὅστις ἤδη ἐκάλεσε αὐτόν. «Ἐρχομαι, ἔρχομαι μετὰ χαρᾶς» ἀπαντᾷ μετὰ συγκινήσεως. Αἰσθάνεται ὅτι εἶναι ἐλεύθερος καὶ οὐδὲν κρατεῖ πλέον αὐτόν. Ὁ Β. Ἀνδρέεβιτς δὲν εἶδεν ἄλλο τι πλέον, δὲν ἤκουσεν οὐδ' ἠσθάνθη τι ἐν τούτῳ τῷ κόσμῳ.

Τὰ πέριξ ἐκάλυπτε πυκνὴ δμίχλη. Νιφάδες χιόνος ὡς πρότερον περιστρέφοντο, ἐκάλυπτον τὴν μηλωτὴν τοῦ νεκροῦ Β. Ἀνδρέεβιτς, τὸν τρέμοντα καθ' ὄλον τὸ σῶμα ἵππον, τὸ ἔλκυθρον καὶ τὸν ἐντὸς αὐτοῦ κείμενον ὑπὸ τὸν ἀποθανόντα κύριόν του Νικήταν.

X

Πρὸ τῆς αὐγῆς ἐξύπνησεν ὁ Νικήτας. Ἐξήγειρεν αὐτόν τὸ ψῆχος ὅπερ ἤρξατο νὰ διεισδύῃ εἰς τὰ νῶτά του. Οὗτος ὠνευρεῖσθη ὅτι φέρει εἰς τὸν μύλον σίτον τοῦ κυρίου του καὶ ὅτι παρὰ τὸ Λιάπινο διήλθῃ τὴν γέφυραν καὶ ἔπεσε μετὰ τοῦ ἔλκυθρου εἰς χαράδραν. Οὗτος εἰσεχώρησεν ὑπὸ τὸ ἔλκυθρον καὶ ἐγείρει αὐτὸ κρατῶν ἐπὶ τῶν ὤμων του. Ἀλλὰ παράδοξον πρᾶγμα! τὸ ἔλκυθρον δὲν κινεῖται καὶ ἐκόλλησεν ἐπὶ τοῦ ὤμου του. οὗτος δὲν δύναται νὰ ἐγείρῃ τὸ ἔλκυθρον οὐδὲ νὰ ἐξέλθῃ ὑποκάτωθεν. Ὅλη του ἡ ὄσφυς ἐπληγῶθη. Ἀλλὰ πόσον ψυχρὸν εἶναι τὸ ἔλκυθρον! πρέπει νὰ ἐξέλθῃ. «Ἀρκεῖ» ἀποτείνεται πρὸς ἓνα, πρὸς ἐκεῖνον ὅστις θλίβει διὰ τοῦ ἔλκυθρου τὸν ὤμόν του. «Ἐκβαλε τὰ σακκία.» Ἀλλὰ τὸ ἔλκυθρον ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον ψυχρῶς θλίβει αὐτόν. Ἐξαίφνης ἀκούει ἐκτακτὸν τινα κρότον καὶ ἐξυπνήσας ἐνθυμεῖται τὰ πάντα. Τὸ ψυχρὸν ἔλκυθρον εἶναι ὁ νεκρὸς, ὁ παγώσας κύριός του ὁ

ἐπ' αὐτοῦ κείμενος. Ἐκρότησε δὲ ὁ ἵππος ἄσπις δις διὰ τῆς ὀπλῆς του ἔπαισε τὸ ἔλκυθρον.

— Ἀνδρέεβιτς, ὦ Ἀνδρέεβιτς! μετὰ προφυλάξεως καὶ ὡς νὰ προησθάνετο τὴν ἀλήθειαν προσφωνεῖ ὁ Νικήτας τὸν κύριόν του ἐγείρων τὴν κεφαλὴν του.

Ὁ Νικήτας διὰ τῆν χειρὸς του ἀπεμάκρυνε τὴν περικαλύψασαν αὐτὸν χιόνα καὶ ἀνοίγει τοὺς ὀφθαλμούς του. Ἐξήμερωσε. Πάλιν συρίζει ὁ ἄνεμος καὶ πίπτει χιὼν, μετὰ ταύτης ὁμοῦ τῆς διαφορᾶς ὅτι ἤδη δὲν κροτεῖ ἐπὶ τοῦ καλύμματος τοῦ ἐλκυθροῦ ἀλλ' ἡσύχως καλύπτει τὸ ἔλκυθρον καὶ τὸν ἵππον, σιθιάζεται ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον, αἱ δὲ κινήσεις καὶ ἡ πνοὴ τοῦ ἵππου δὲν ἀκούονται πλέον. «Πρέπει νὰ ἐπάγῃ καὶ οὗτος» εἶπεν ὁ Νικήτας περὶ τοῦ ἵππου. Καὶ πράγματι ἐκεῖνος ὁ κρότος ὅστις ἐξύπνησε τὸν Νικήταν ἦν ὁ προθανάτιος κτύπος τοῦ ἵππου ὅστις κατέβαλε τὰς τελευταίας του δυνάμεις, ὅπως μὴ παγώσῃ.

«Κύριε, Θεέ μου, φαίνεται καὶ ἐμὲ καλεῖς, εἶπε καθ' ἑαυτὸν ὁ Νικήτας. Τὸ ἅγιόν σου θέλημα γενηθήτω. Ἀλλὰ λυπηρὸν εἶναι. Αἶ, δις δὲν ἀποθνήσκει τις, τὸν δὲ θάνατον οὐδέποτε διαφεύγει τις. Μόνον ἐνωρίτερον νὰ ἐπήρχετο...» Οὗτος ἐκ νέου κρύπτει τὴν χειρὰ του, κλείει τοὺς ὀφθαλμούς του καὶ λησμονεῖ ἑαυτὸν, τελειῶς πεπειθὼς ὅτι ἤδη πραγματικῶς ἀποθνήσκει.

Τὴν ἐπιούσαν περὶ τὴν μεσημβρίαν χωρικοὶ τινες ἐξέχωσαν τὸν Β. Ἀνδρέεβιτς καὶ τὸν Νικήταν εὐρόντες αὐτοὺς τριάκοντα μέτρα μακρὰν τοῦ δρόμου καὶ ἤμισυ βέρστιον μακρὰν τοῦ χωρίου. Ἡ χιὼν εἶχε καλύψει τὸ ἔλκυθρον, ἀλλὰ τὸ μακρὸν ξύλον καὶ τὸ ἐπ' αὐτοῦ μανδύλιον ἀκόμη ἐφαίνετο. Ὁ ἵππος ἄνευ καλύμματος ἵστατο ὀλόλευκος ἔχων τὴν νεκρὰν κεφαλὴν του πρὸς τὰ κάτω ἀπὸ τῶν ρωθίωνων του ἐκρέμαντο πάγοι, οἱ ὀφθαλμοὶ του πλήρεις δακρύων ἐπάγῃσαν μετ' αὐτῶν. Οὗτος ἐπὶ τοσοῦτον ἐντὸς μιᾶς νυκτὸς ἐξηντηθῆν ὥστε τῷ ἀπέμειναν μόνον τὸ δέρμα καὶ τὰ ὀστά. Ὁ Β. Ἀνδρέεβιτς ἐπάγῃσε καὶ ἐφαίνετο ὡς παγωμένον πτώμα ζώου καὶ ὡς εἶχε τοὺς πόδας του ἀνοικτοὺς οὕτω καὶ κατεβιάσθη ἐκ τῶν ὤμων τοῦ Νικήτου. Οἱ ὀφθαλμοὶ του ἐπάγῃσαν τὸ δὲ ἀνοικτὸν στόμα του εἶχε πληρωθῆ χιόνος. Ὁ Νικήτας διετέλει ζῶν καίτοι ὅλον του τὸ σῶμα εἶχε παγώσει. Ὅτε μετέφερον αὐτὸν, οὗτος ἦν πεπεισμένος ὅτι εἶχεν ἤδη ἀποθάνει καὶ ὅ,τι συμβαίνει τώρα μετ' αὐτοῦ λαμβάνει χώραν οὐχὶ ἐν τούτῳ ἀλλ' ἐν τῷ πέραν τοῦ τάφου κόσμῳ. Ἀλλ' ὅτε ἤκουσε τοὺς μουζίκους (χω-

ρικούς) φωνάζοντας, ἐγείροντας ἀπὸ τῆς ραχέως του τὸν νεκρὸν τοῦ Β. Ἀνδρέεβιτς, οὗτος κατ' ἀρχὰς ἐξεπλάγη ἐπὶ τὸ ὅτι οἱ μουζικοὶ καὶ ἐν τῷ ἄλλῳ κόσμῳ φωνάζουσιν, ὅτε δὲ ἐνόησεν ὅτι εὐρίσκεται ἐν τῇ γῆ οὐχὶ δὲ ἐν τῷ ἄλλῳ κόσμῳ ἐλυπήθη περισσότερο ἢ ἐχάρη, ἰδίᾳ ὅτε ἠσθάνθη ὅτι οἱ δάκτυλοι τῶν ποδῶν του εἶχον παγώσει ὀλοτελῶς.

Ὁ Νικήτας διέτριψεν ἐπὶ δύο μῆνας ἐν τῷ νοσοκομείῳ νοσηλευόμενος. Τρεῖς δακτύλους τοῦ ἀπέκοψαν τῶν ἐπιλείπων ἰαθέντων οὕτως ὥστε ἠδύνατο νὰ ἐργάζεται καὶ ἐπὶ εἰκοσιν ἔτη ἐξηκολούθει ἐργαζόμενος κατ' ἀρχὰς ὡς ὑπηρετῆς εἶτα δὲ κατὰ τὸ γῆρας του ὡς οἰκοφύλαξ. Οὗτος ἀπέθανεν ἐφέτος ἐν τῷ χωρίῳ του, ὡς ἐπεθύμει, φέρων ἐπὶ τοῦ στήθους του τὴν εἰκόνα ἀγίου καὶ ἐν ταῖς χερσὶ του ἀνημμένην λαμπάδα. Πρὸ τῆς τελευτῆς του οὗτος ἐζήτησε συγγνώμην παρὰ τῆς γραίας συζύγου του καὶ συνεχώρησεν αὐτὴν διὰ τὴν παράνομον συμβίωσιν μετὰ τοῦ βαρελοποιῦ, ἠσπάσθη τὸν υἱὸν του καὶ τοὺς ἐγγόνους του καὶ ἀπέθανεν ἀληθῶς χαίρων ἐπὶ τῷ ὅτι διὰ τοῦ θανάτου του ἀπαλλάττει τὸν υἱὸν καὶ τὴν νύμφην του ἀπὸ τοῦ βάρους τῆς διατηρήσεώς του καὶ διότι πραγματικῶς ἤδη μεταβαίνει ἐκ τῆς κοιλάδος ταύτης τοῦ κλαυθμῶνος εἰς τὴν ἄλλην ζῶην, ἥτις καθ' ἕκαστον ἔτος καὶ καθ' ἑκάστην ὥραν τῷ καθίστατο εὐληπτοτέρα καὶ τερπνοτέρα. Καλύτερον ἢ χειρότερον εἶναι εἰς αὐτὸν ἐκεῖ, ὅπου οὗτος μετὰ τὸν πραγματικὸν τοῦτον θάνατον ἐξύπνησεν; ἀπεγοητεύθη οὗτος ἢ εὐδρεν ἐκεῖ ἐκεῖνο ὅπερ ἀπεκδέχετο; ἡμεῖς ἀπαντες ταχέως θά μάθωμεν.

ΠΕΡΙ ΤΥΦΛΩΝ

ΕΚ ΓΕΝΝΕΤΗΣ

Οἱ τυφλοὶ, καθὼς καὶ οἱ ἔννεοι, εἴτε κωφάλαοι ἢσαν καταδικασμένοι τὸ πάλαι εἰς παντοεινὴν ἀμάθειαν, μόλις δὲ ἐδύναντο νὰ κοινωνῶσι μετὰ τῶν ἄλλων καὶ νὰ καταλαμβάνωσι τὰς ἰδέας των πιθανόν μάλιστα ὅτι πολλὰ παιδιὰ τυφλά γεννώμενα ἐφρονεούτο παραχρῆμα ὡς μέλλοντα νὰ ἀποβῶσιν ἀχρηστά καὶ δυστυχῆ εἰς τὸν βίον. Ἴσως δὲ τὸ θλιβερόν τοῦ τῆς τυφλότητος πάθος ἦτο καὶ σπανιώτερον τὸ πάλαι ὡς ἀγνώστου οὐσίας τῆς εὐλογίας, ἥτις ἀνεφάνη εἰς τὴν Εὐρώπην μόνον κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ Μεσαίωνα καὶ ἀποδίδεται κυρίως εἰς τοὺς Σαρακηνούς, οἵτινες τὴν μετέφερον ἀπὸ τὴν Ἀραβίαν παρετηρήθη δὲ ὅτι τὸ

τρίτον τῶν ἐκ γεννητῆς τυφλῶν γεννῶνται ἀόμματοι διὰ τὴν προκειμένην νόσον.

Ἐρχομε ὁμοῦ καὶ παραδείγματα ἀρχαίων τυφλῶν διαπρεψάντων κατὰ τὰ διανοητικὰ πλεονεκτήματα τοιοῦτος διαθρυλλεῖται ὁ διδάσκαλος αὐτοῦ τοῦ Κικέρωνος Διόδοτος φιλόσοφος Στωϊκός· ἐπειδὴ καὶ κατὰ τὰ ἄλλα ἐθαυμάζετο καὶ γεωμετρικὰ σχήματα πολύπλοκα ἦτο ἐπιτειδιότατος νὰ σχεδιάζῃ μὲ ἀπίστευτον σαφήνειαν καὶ καθαρότητα.

Κυρίως εἰς τὴν Γαλλίαν ἀνιδρῆθη τὸ πρῶτον κατὰστῆμα τῶν τυφλῶν ὑπὸ τοῦ Ἀγίου Λουδοβίκου ἐπιστρέψαντος ἐκ Παλαιστίνης· διότι ἐκεῖ καὶ εἰς τὴν Αἴγυπτον εἶδε βεβαίως πόσους ἐτύφλων ἐκάστοτε ἢ καυστικωτάτη τοῦ ἡλίου θερμότης καὶ ἡ ὡς νέφος φερομένη ὑπὸ τῶν ἀνέμων λεπτοτάτη ἄμμος· ἀλλ' εἰς τὸ εἰρημένον καταγώγειον ἐμελλε νὰ καταστήσῃ ἐκ τοῦ προχείρου πολλοὺς χριστιανούς ἱππότας τῶν ὀπίων οἱ σκληροὶ Ἀραβες εἶχαν ἐξωρυγμένα τὰ ὄμματα ὡς πολέμιοι, μάλιστα δὲ ὡς λυσσῶντες ὑπὸ τοῦ ζήλου τῆς θρησκείας των.

Κατ' ὀλίγον δὲ ἔπειτα, ἢ μᾶλλον μετὰ πολλοὺς αἰῶνας ἀπὸ νοσοκομείου, ὁποῖον καθ' ἀρχὰς προωρίσθη τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος τυφλοκομείον, κατήντησε σχολεῖον καὶ διανοητικὸν τῶν ἀομμάτων ἐκπαιδευτήριον.

Ἡ χάρις αὕτη ὀφείλεται εἰς τὸν Οὐαλεντίνον Ὠν (Haury) ἀδελφὸν τοῦ διαβηθίου φυσικοῦ καὶ ὀρυκτολόγου· διότι μιμούμενος τὸν ἱερομόναχον Ἐπεῖ Ερεε ὅστις κατὰ τὸ 1783 εἶχεν ἐπινοημένον τὸν τρόπον νὰ ἀναπληρώσῃ τὸν λόγον καὶ τὴν ἀκοήν, ἐπεμελήθη καὶ αὐτὸς νὰ ἀποδώσῃ, οὕτως εἶπεῖν, τὴν ὄρασιν εἰς τοὺς τυφλοὺς διὰ νέου τινὸς καὶ περιέργου παιδείας συστήματος. Φιλοτιμούμενος δὲ νὰ ἀναδείξῃ ἐμπράκτως τὴν θαυμασίαν αὐτοῦ μέθοδον συνήθροισεν ὑπὸ μισθὸν εἰς ἰδιαιτέρον οἶκον ἱκανοὺς ἀομμάτους ἐπαίτας, τοὺς ὁποίους ἐπέβαλεν εὐθὺς εἰς δοκιμασίαν. Ὅθεν αὐτὸς μὲν ἐπιτυχῶν τοῦ σκοποῦ ἐγκωμιάσθη ἐπαξίως παρὰ τῆς ἀκαδημίας τῶν ἐπιστημῶν εἰς τὴν Κυβέρνησιν, τὸ δὲ τυφλοκομείον ἀνεγνωρίσθη ὡς δημόσιον κατὰστῆμα ὅπου παιδαγωγοῦνται 90 ἀόμματοι, οἱ μὲν ὡς ὑπότροφοι οἱ δὲ ὡς ἐπίσημοι συνεισφέροντες 500 φράγκα κατ' ἔτος.

Ἡ γινομένη πρὸς αὐτοὺς διδασκαλία περιλαμβάνει ὄχι μόνον τὴν ἀνάγνωσιν καὶ τὴν γραφὴν ἀπλῶς, ἀλλὰ καὶ ἀνωτέρας γνώσεις πολυειδεῖς, οἷον τὴν γραμματικὴν, τὴν διδακταλίαν, διότι πάντα τὰ γράμματα καὶ σημεῖα ὁποιαδήποτε τῶν ἐπιστημῶν τούτων τυπούμενα εἰς τὰ βιβλία ἀνάγλυφα ἀναγινώσκονται παρὰ τῶν τυφλῶν διὰ τῆς ἀφῆς τῶν δακτύλων το-

σοῦτον εὐκρινῶς καὶ ταχέως προϊόντος τοῦ χρόνου καθὼς παρὰ τῶν λοιπῶν ἀνθρώπων διὰ τῆς ὀράσεως τὰ τοῦ κοινοῦ τύπου. Ἀποκτᾷ δὲ ἡ χεὶρ τοιαύτην δεξιότητα ὥστε ψηλαφῶσα διὰ σιδηρᾶς γραφίδος τὰς ἐσοχὰς τῶν γραμμάτων ἢ ἄλλων σημείων δύναται βαθμιδὸν καὶ νὰ τὰ σχηματίσῃ διὰ τοῦ μέλανος· χάριν ὁμοῦ πλειοτέρας εὐκολίας ἐνεκρίθη ἕκαστον στοιχεῖον ἢ χαρακτηρίζεται διὰ ποσοῦ τινος στιγμῶν διαφόρων τεθειμένων τῶν ὀπίων καὶ σημειοῦσιν οἱ ἀόμματοι καὶ ἀναγινώσκουσιν ἔπειτα ἐναργέστερον.

Τοιουτοτρόπῳ μαθητεύοντες εὐρίσκονται σήμερον τυφλοὶ, οἵτινες ἐναμιλλῶνται πολλάκις καὶ τὴν ἀγχοίαν καὶ τὰς γνώσεις πρὸς τοὺς διδασκθέντας διὰ τῆς ὀράσεως.

Νομίζομεν περιττὸν νὰ εἰπῶμεν ὅτι ἡ ἔξις συνεθίζει καὶ τοὺς ἄλλους τυφλοὺς καὶ εἰς ἄλλα πολλὰ διὰ τῆς ἀφῆς νὰ διακρίνωσι καὶ τὰ διάφορα χρώματα αὐτὰ ἀλλὰ καὶ τὰς παραλλαγὰς τοῦ αὐτοῦ χρώματος, δηλ. τὰ διάφορα εἶδη τοῦ ἐρυθροῦ, τοῦ μέλανος, τοῦ κυανοῦ κτλ.

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΗΘΙΚΩΝ ΔΙΑΘΕΣΕΩΝ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ

Ὁ ἄνθρωπος φύσει ἀγαπᾷ καὶ ὀρέγεται τὸ κακόν· εἶνε φύσει χαιρέκακος καὶ φθονερός· ἐν τῷ μέσῳ τῶν δύο τούτων κακῶν διαθέσεων ἔχει τὴν φιλομάθειαν καὶ τὴν φιλοδοξίαν τῆς ὑπεροχῆς, ἀμφότεροι αἱ διαθέσεις αὗται συντελοῦσιν ἐνίοτε πρὸς τροποποίησιν τῆς χαιρέκακίας καὶ τοῦ φθόνου.

Εἶνε χαιρέκακος φύσει· διότι ἕκαστος, ὅταν θεωρῆ καταπεσόντα τινὰ καθ' ἑδὸν, ἐν πρώτοις γελᾷ ἀκουσίως πρὶν συμπαθῆσῃ· τὰ μικρὰ παιδία εὐχαριστοῦνται κτυπώοντα ἢ κακοποιούοντα ἢ φονεούοντα ζῶα, μυῖας, κύνας, κτλ., φύσει δὲ δὲν συγκινοῦνται θεωροῦντα σφιδάζοντα καὶ σπικραττόμενα ζῶα. Ὁ ἄνθρωπος φύσει ἐνθυμεῖται μᾶλλον τὰς κακὰς πράξεις παρὰ τὰς καλὰς.

Εἶνε φθονερός φύσει· διότι ἕκαστος δὲν ἀνεχεται τὴν ὑπεροχὴν ἄλλου κατὰ σῶμα, ἀνδρείαν, δόξαν, παιδείαν, περιουσίαν κτλ.

Εἶνε φιλόδοξος, διότι ποθεῖ τὴν ὑπεροχὴν ὑπὲρ τοὺς ἄλλους, καὶ πρὸς ταύτην μεταχειρίζεται πᾶν τὸ συντελοῦν εἴτε κακόν εἴτε καλόν εἶνε, μετὰ τὴν ψυχικὴν διάθεσίν του.

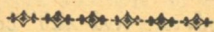
Εἶνε φιλομαθὴς ἕνεκα τοῦ πόθου τῆς ὑπεροχῆς—διότι ποθεῖ τὴν ὑπεροχὴν οὐ μόνον σωματικῶς ἀλλὰ καὶ πνευματικῶς· διὰ τοῦτο φθονοῦνται μᾶλλον ἢ τιμῶνται οἱ κατὰ τὸ πνεῦμα ἐξέχοντες.

Ἀναγνωρίζει και ἐκτιμᾷ τὴν ὑπεροχὴν τοῦ ἄλλου, ἀλλ' ὁ φθόνος πιέζει τὸ εὐγενὲς τοῦτο αἶσθημα τῆς ἀναγνωρίσεως τῆς ἀρετῆς καὶ ἰκανότητος· διότι ποθεῖ οὗτος νὰ ὑπερέχη· διὰ τοῦτο ὅταν λείψῃ ὁ φθονούμενος, τότε εὐκρινέστερον ἐκτιμᾶται ἡ ἰκανότης καὶ ἀρετὴ αὐτοῦ· διότι δὲν ὑπάρχει τὸ τῆς ὑπεροχῆς πρόσωπον, καὶ μένει εἰς τὸν φθονοῦντα ἡ ἐπίτευξις τῆς ὑπεροχῆς.

Ἡ καλῶς ἐννοουμένη ἠθικὴ ἀνατροφή δύναται εἰς τινὰς νὰ τροποποιήσῃ κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον τὰς φυσικὰς διαθέσεις τοῦ ἀνθρώπου, οὐδέποτε ὅμως καὶ νὰ τὰς ἐξαφανίσῃ· διότι εἰσὶν ἐν τῇ φύσει τοῦ ἀνθρώπου· διὰ τοῦτο ἕκαστος ὅσας δὴποτε ἀρετὰς ἀποκτήσῃ διὰ τῆς ἀνατροφῆς ἔχει καὶ τινὰς κακίας κατὰ τὰς φυσικὰς διαθέσεις αὐτοῦ· διότι τῆς κακίας ὡς καὶ τῆς ἀρετῆς εἰσὶ πολλὰ εἶδη, καὶ ἕκαστος φύσει ρέπει εἰς ἓν ἢ εἰς πολλὰ εἶδη κακίας. Ὁ μὲν φύσει γεννᾶται φιλάργυρος, ὁ δὲ μεταδοτικός· ὁ μὲν ἀγαθοποιός, ὁ δὲ κακοποιός καὶ κακόβουλος. Ὁ μὲν εὐλικρινής, ὁ δὲ ἐπίβουλος, ὁ μὲν φιλομαθής, ὁ δὲ ἀφιλομαθής· ὁ μὲν φιλόδοξος, ὁ δὲ κενόδοξος κλπ.

Οἱ γονεῖς, οἱ παιδαγωγοὶ καὶ διδάσκαλοι ὀφείλουσιν εὐλικρινῶς νὰ διαγινώσκουσιν τὰς φυσικὰς διαθέσεις τῶν παιδῶν, καὶ τὰς μὲν καλὰς νὰ ζωπυρῶσι καὶ καλλιεργῶσι, τὰς δὲ κακὰς νὰ καταπολεμῶσιν ὅπως μὴ βλαστάνουσιν.

Οἱ γονεῖς ὀφείλουσιν πάντοτε ἐνώπιον τῶν τέκνων νὰ ἐπαινῶσι τοὺς ἐναρέτους καὶ ἰκανούς, νὰ θαυμάζωσι τὰς πράξεις των καὶ νὰ περιφρονῶσι τοὺς κακοὺς καὶ ἀβελτέρους. Οἱ δὲ παιδαγωγοὶ καὶ οἱ διδάσκαλοι ὡσαύτως.

ΥΠΟΛΑΝΘΑΝΟΥΣΑ ΖΩΗ

Ὑπὸ τὸν ὄρον τοῦτον ἐν τῇ ἐπιστήμῃ εἶνε γνωστὴ ἡ κατάστασις τῆς τελείας ἡρεμίας, ἀδρανείας καθ' ἣν ἀπαντὰ τὰ φαινόμενα τῆς ζωτικῆς ἐνεργείας παύουσιν. Ἡ ζωὴ τρόπον τινὰ ἀπέρχεται, κρύπτεται ἀλλὰ δὲν ἐκλείπει τελείως· ὑπὸ τινὰς εὐνοϊκοὺς ὄρους τὰ προσκαίρως παύσαντα φαινόμενα τῆς ζωικῆς ἐνεργείας ἐκ νέου ἀποκαθίστανται. Ἐνεκα δὲ ταύτης τῆς ζωογονήσεως ἡ ὑπολανθάνουσα ζωὴ ἢ ἄλλως ὁ κατὰ δόκησιν θάνατος οὐσιωδῶς διαφέρει ἀπὸ τὴν πραγματικὸν θάνατον.

Πασιγνώστα παραδείγματα τῆς ὑπολανθάνουσης ζωῆς εἶναι ἡ κατάστασις ἐν ἣ διατελοῦσι τὰ δένδρα κατὰ τὸν χειμῶνα καὶ ἡ ἀπονώρκεισις ζῶων τινῶν κτλ. Ἐν τούτοις καὶ ἐν

ἀμφοτέροις παῖς περιπτώσεσιν ἡ κατάστασις αὕτη τῆς ὑπολανθάνουσης ζωῆς δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς τι τέλειον· καὶ εἰς τὰ ἀνευ φύλλων δένδρα καὶ εἰς τὰ ἐν ταῖς χειμεριναῖς τῶν τρώγλαις ἀνευ τινῶν σημείων ζωῆς ἀναπαυόμενα ζῶα τὰ φαινόμενα τῆς ζωτικῆς ἐνεργείας μόνον ὀλιγώστευσις εἰς τὸ ἐλάχιστον ἐφθασαν, οὐχὶ δὲ παντελῶς ἐξηφανήθησαν.

Ἄλλ' ἀπαντῶσι παραδείγματα τελειότερας ὑπολανθάνουσης ζωῆς· εἰς ταῦτα πρὸ παντὸς ἐταίρου ὑπάγεται ἡ κατάστασις ἐκείνη τῆς ἀδρανείας ἐν τῇ ὁποίᾳ εὐρίσκονται τὰ σπέρματα τῶν φυτῶν. Ὁ σπῆρος γνωρίζεται ἀν διατηρῆ τὴν πρὸς ζῶην ἰκανότητα ἢ ἀν διατελῇ ἐν πλήρει σημασίᾳ τῆς λέξεως ἄζωος ἐκ τῆς βλαστῆσεως· ἀλλὰ ἐναργέστερα σημεῖα ζωτικότητος ἐνταῦθα δὲν ὑπάρχουσι, διότι μέχρι τοιοῦτου βαθμοῦ τελεία εἶναι ἐν ταύτῃ τῇ περιπτώσει ἡ κατάστασις τῆς ὑπολανθάνουσης ζωῆς. Ἐν τούτοις ἀφ' ἐαυτοῦ γεννᾶται τὸ ζήτημα ἄρα γε πράγματι ἐν τῷ σπέρμῳ ἄπασαι αἱ ζωτικαὶ λειτουργεῖαι ἐφθασαν εἰς τὸ μηδὲν, ἢ ἀν ἀπεναντίας τὸ ἐν τῷ κόκκῳ περιεχόμενον σπέρμα τοῦ φοιτοῦ ἐξακολουθῇ ζῶν, ἀν καταναλίσκη τὰς ἐν τῷ κόκκῳ κεκλεισμένας οὐσίας, ἀλλὰ τοσοῦτον βραδέως καὶ ἀπαρατηρήτως, ὥστε αἱ ζωτικαὶ λειτουργεῖαι τοῦ σπέρματος διαμένουσιν ἀπαρατήρητοι ἕως ὅτου ἐξωτερικοὶ εὐνοϊκοὶ ὄροι ἐπιταχύνωσιν αὐτὰς καὶ τὰς ἀποκαλύψωσιν.

Οἱ ἐξοχοὶ Γάλλοι ἐπιστήμονες Βαν-Τηγέμ καὶ Μπονιέ κατέδειξαν ὅτι τὰ σπέρματα τῶν φυτῶν δὲν εὐρίσκονται κατὰ τὴν περίοδον τῆς ἡρεμίας ἐν καταστάσει τελείας ζωτικῆς ἀδρανείας (inertia) Οὗτοι ἐποίησαν τὸ ἀκόλουθον πείραμα. Ἐλαβον τρεῖς ἴσας μερίδας φασιόλου καὶ ἐρεβίνθου, τὴν πρώτην ἀφήκαν εἰς τὸν ἀέρα τὴν ἄλλην ἔθεσαν εἰς ὑέλινον σωλῆνα πεπληρωμένον ἀέρος καὶ τὴν τρίτην ἔθεσαν ἐντὸς ὑέλινου σωλῆνος πεπληρωμένου ἀνθρακικοῦ ὀξέος. Τὰ ὄσπρια ταῦτα ἐπὶ δύο ἔτη διατηρήθησαν. Ἐκ τῶν ἐν τῷ ἀέρι ἐκτεθέντων πολλὰ ἤβησαν κατὰ τὸ βᾶρος καὶ σπαρέντα ἐβλάστησαν, τὰ ἐν τῷ σωλῆνι μετὰ τοῦ ἀέρος ἐγκλεισθέντα ἤβησαν κατὰ τὸ βᾶρος ἀλλ' ὀλιγώτερον τῶν ἐν τῷ ἀέρι ἐκτεθέντων καὶ πολλὰ ἐξ αὐτῶν σπαρέντα ἐβλάστησαν. Ἀπ' ἐναντίας τὰ διαμειναντα ἐν τῷ περιέχοντι ἀνθρακικὸν ὀξὺ σωλῆνι, οὐδὲως ἤβησαν κατὰ τὸ βᾶρος καὶ οὐδὲν ἐαυτῶν ἐβλάστησαν. Ἐκ τῆς ἀναλύσεως τοῦ ἀέρος τοῦ ἐμπεριεχομένου ἐν τῷ πρώτῳ σωλῆνι κατεδείχθη ἐλάττωσις τοῦ ὀξυγόνου καὶ αὐξησις τοῦ ἀνθρακικοῦ ὀξέος—γεγονὸς ἀποδεικνύων ὅτι οἱ σπῆροι κατὰ τὴν διετῆ των διαμονὴν ἐν τῷ κεκλεισμένῳ ἀέρι καὶ ἐν τελείᾳ ἡρεμίᾳ ὑπέ-

στησαν πραγματικῶς μεταβολὴν. Τὸ ἐν τῷ σπέρμῳ πρωτόπλασμα ἐξηκολούθει ζῶν καίτοι ἐξ ἡραδείαν καὶ ἐξησθενημένην ζῶν, ἀνέπνεεν, ἀφομοίον, ἀπέβαλλεν ἀνθρακικὸν ὀξὺ καὶ ἐρροφα ὀξυγόνον· διότι ἄλλως δὲν θὰ συνέβαινε ἡ παρατηρηθεῖσα μεταβολὴ ἐν τῷ κεκλεισμένῳ ἀέρι. Ἐκτὸς τούτου ἡ μεγαλειτέρα συγκριτικῶς πρὸς τὴν ἀποβολὴν τοῦ ἀνθρακικοῦ ὀξέος ἀπορρόφησης τοῦ ὀξυγόνου ἐξηγεῖται ἐκ τοῦ ὅτι οἱ κόκκοι τοῦ φασιόλου καὶ τοῦ ἐρεβίνθου ἠβήσαν κατὰ τὸ βᾶρος. Μόνον οἱ κόκκοι οἱ μείναντες ἐντὸς τοῦ πλήρους ἀνθρακικοῦ ὀξέος σωλῆνος δὲν ἠβήσαν κατὰ τὸ βᾶρος. Οὗτοι ἐπὶ 2 ἔτηδιέ μεινῶν φαίνεται, ἐν καταστάσει τελείας ἀδρανείας καὶ ἀπέβαλον πᾶσαν πρὸς βλάστησιν ἰκανότητα στερηθέντες πάσης ζωτικότητος.

Ἐκ τοῦ ρηθέντος πειράματος τῶν δύο Γάλλων ἐπιστημόνων εἶναι δυνατόν νὰ ἐξαχθῇ ὅτι τὰ σπέρματα τῶν φυτῶν διατηροῦσι τὴν πρὸς βλάστησιν ἰκανότητα μέχρι οὗ ἐξακολουθεῖ ἐν αὐτοῖς ἡ ζωτικὴ λειτουργία καὶ ὅτι μετὰ τὴν τελείαν διακοπὴν πᾶσων τῶν ζωτικῶν λειτουργειῶν ὁ φαινομενικὸς θάνατος μεταβάλλεται εἰς πραγματικὸν καὶ τὸ σπέρμα ἤδη ἀποβάλλει τὴν πρὸς βλάστησιν ἰκανότητα.

Συγχρόνως τοιοῦτον ἐξαγόμενον θὰ ἐξήγει καὶ τὸ πασιγνώστον γεγονός ὅτι σπῆροι τινὲς τῶν φυτῶν διατηροῦσι τὴν πρὸς βλάστησιν ἰδιότητα των καὶ μετὰ παρέλευσιν πολλῶν ἐτῶν, ἐνῷ ἀπ' ἐναντίας ἄλλοι συγκριτικῶς ταχύτερον χρόνον ταύτην τὴν ἰδιότητα. Ἡ διαφορὰ αὕτη δυνατόν νὰ ἐξηγηθῇ διὰ τῆς ὑποθέσεως, ὅτι πασὰ τισὶ σπέρμοις ἡ ζωὴ ἐξακολουθεῖ ἐπὶ ἔτη διατηρουμένη παρ' ἐτέροις αὕτη ταχύτερον ἐξαντλεῖται καὶ διὰ τοῦτο ἐὰν ἐντὸς συγκριτικῶς ὀλιγώτερου χρονικοῦ διαστήματος ὁ σπῆρος δὲν εὕρῃ τοὺς πρὸς βλάστησιν εὐνοϊκοὺς ὄρους καταστρέφεται.

Ἄλλ' ἄρα γε δὲν ὑπάρχουσι γεγονότα μαρτυροῦντα ὅτι οἱ σπῆροι δυνατόν νὰ εὐρίσκωνται ἐν καταστάσει τελειότερας λανθάνουσης ζωῆς, ἐν καταστάσει οὐχὶ ἐξασθενήσεως ἀλλὰ τελείας διακοπῆς τῶν ζωτικῶν λειτουργειῶν χωρὶς πρὸς τούτοις ν' ἀπολέσωσι τὴν πρὸς βλάστησιν ἰκανότητα.

Ὁ Κ. Δεκανδόλ πρὸς λύσιν τούτου τοῦ ζητήματος ἐπεχείρησεν ὀλόκληρον σειρὰν ἐρευνητῶν τὰς ὁποίας συντόμως θὰ ἀναφέρωμεν.

Διὰ τῶν πειραμάτων τοῦ Πίικτε ἐγένετο γνωστὸν ὅτι πολλὰ ζῶα καὶ φυτὰ ὡς καὶ τὰ σπέρματα τῶν διαφόρων ζῶων καὶ φυτῶν ἔχουσι τὴν ἰκανότητα, χωρὶς νὰ καταστρέφονται νὰ ἀνθίστανται εἰς τὴν κατωτάτην θερμοκρασίαν, Ὄλον των τὸ σῶμα παγώνει καὶ μετὰ

βραδείαν καὶ βαθμιαίαν θέρμανσιν ἔτι πάλιν τὸ φυτὸν ἢ τὸ ζῶον ἀναλαμβάνει τὰς δυνάμεις του. Ὁ Δεκανδόλ ἐπ' ἐσχάτων τῇ συνεργασίᾳ τοῦ Πίικτε καὶ διὰ τῶν ἐργαλείων αὐτοῦ ἐποίησε πολλὰ πειράματα ἐπὶ τῶν σπέρμων διαφόρων φυτῶν. Οὗτοι ἐν τοῖς πειράμασι τῶν μεταχειρίσθησαν κόκκοι ἐρεβίνθου, φασιόλου καὶ σπῆρον ἀνήθου Τούτους ἐπὶ τέσσαρας ἡμέρας ἔθεσαν ἐντὸς ψυχροῦ δοχείου ψήξαντες αὐτὸ μέχρις ἑκατὸν βαθμῶν ὑπὸ τὸ μηδενικόν. Θὰ ὑπέθετέ τις ὅτι τοσοῦτον τρομερὸν ψῦχος, τὸ ὁποῖον παράγεται μόνον διὰ τῆς τέχνης καὶ εἰναι ὅλως ἄγνωστον ἐν τῇ περιστοιχιζούσῃ ἡμᾶς ἀτμοσφαιρᾷ καὶ πρὸς τὸ ὁποῖον συγκρινόμενον τὸ ψῦχος τῶν πόλεων εἶναι κλύσων τοῦ θέρους, οὐ μόνον ἐν διαστήματι τεσσάρων ἡμερῶν ἀλλ' ἐντὸς τινῶν λεπτῶν θὰ κατέστρεφε πάντα σπῆρον. Ἐν τούτοις οἱ σπῆροι τῶν ρηθέντων φυτῶν ὑπέστησαν τὸ δριμύτατον τοῦτο ψῦχος ἐντὸς τεσσάρων ἡμερῶν καὶ εἶτα σπαρέντες ἐβλάστησαν.

Τοιαύτη ζωογονήσις πρὸ παντὸς ἄλλου καταδεικνύει ὅτι τὸ πρωτόπλασμα τοῦ σπέρου εἶχε τὴν ἰκανότητα νὰ ἀνθέξῃ εἰς ἑκατοντάβαθμον ψῦχος χωρὶς νὰ ὑποστῇ μεταβολὴν τινὰ, ἄλλως δὲν θὰ ἠδύνατο νὰ βλαστήσῃ.

Ἄλλ' ἀν καὶ δὲν ὑπέστη βλάβην τινὰ τὸ πρωτόπλασμα πάλιν κατὰ τὴν περίοδον τῆς ἐν ἑκατοντάβάθμῳ ψύχει διαμονῆς τοῦτο εὐρίσκετο ἐν καταστάσει τελείας ἀκινήσεως (inertia) Δὲν εἶνε δυνατόν ἤδη νὰ γείνη λόγος περὶ τῶν ἀσθενῶν λειτουργιῶν τῆς ἀναπνοῆς, ἐκπνοῆς τοῦ ἀνθρακικοῦ ὀξέος καὶ ἀπορροφήσεως τοῦ ὀξυγόνου, καὶ τοῦτο διότι αἱ ζωτικαὶ λειτουργίαι κατὰ τὴν ἐκπνοὴν τοῦ ἀνθρακικοῦ ὀξέος καὶ τὴν ἀπορρόφησην τοῦ ὀξυγόνου ἀναμφιβόλως προϋποθέτουσιν ὄλην σειρὰν χημικῶν ἐνεργειῶν καὶ ἀντιδράσεων. Καίτοι ἡ ἀνιπνοὴ τῶν τε φυτῶν καὶ τῶν ζῶων δὲν ταυτίζεται πρὸς τὴν καύσιν ἀλλὰ πάλιν ἐμφαίνει ὠρισμένας χημικὰς μεταβολὰς, ἅς ταῦτα ὑφίστανται καὶ διὰ τοῦτο πρὸ παντὸς ἄλλου ἀπαιτεῖ ὄρους ἐπιτρέποντας τοιαύτας μεταβολὰς.

Ἐν τούτοις ὁ Πίικτε δι' ὄλης σειρᾶς περιέργων πειραμάτων κατέδειξεν ὅτι αἱ χημικαὶ ἀντιδράσεις αἱ συμβαίνουσιν ὑπὸ τοὺς συνθήκας ὄρους τῆς θερμοκρασίας τελείως πύουσι ὑπὸ τὴν ἐπήρειαν τοῦ ἑκοτοντάβάθμου ψύχους. Ἐπεταὶ ὅτι ὑπὸ τοσοῦτον δριμύ ψῦχος ἰδύνατον εἶναι ἴσασαι ἐκείναι αἱ ἐν τῷ πρωτοπλάσματι χημικαὶ λειτουργίαι τὰς ὁποίας ἀναγκαίως ἀπαιτεῖ ἡ ἐκπνοὴ τοῦ ἀνθρακικοῦ ὀξέος καὶ ἡ ἀπορρόφησης τοῦ ὀξυγόνου.

Ἐχομεν λοιπὸν δύο παράλληλα γεγονότα.

ἀφ' ενός τελείαν ἀδράνειαν (inertia) τοῦ πρωτοπλάσματος, τελείαν διακοπήν πασῶν τῶν ἐκ δηλώσεων τῆς ζωικῆς ἐνεργείας, ἀφ' ἑτέρου δὲ διατήρησιν τῆς πρὸς βλάστησιν ἰκανότητος. Ἡ ζωὴ ἐν τῷ εἰς ἑκατοντάβαθμον ψυχὸς ἐκτεθῆντι σπόρῳ δὲν κατεστράφη ἀλλὰ παρελύθησαν αἱ ἐκδηλώσεις αὐτῆς.

Ἄλλ' ἀρά γε ἡ τελεία κατάστασις τῆς ὑπολανθανούσης ζωῆς ἐπέρχεται μόνον ὑπὸ τὸν ὄρον τῆς καταστρεπτικῆς ἐνεργείας τοῦ ψυχούς; Ἐὰν τὸ δριμύ ψυχὸς δὲν καταστρέφει ἀλλὰ μόνον παραλύει τὴν ζωὴν τοῦ σπόρου ἐγκαταλείπον αὐτὴν εἰς τὴν ὑπ' εὐνοϊκούς ὄρους ζωογένησίν του, πῶς ἐξηγητέον τὰς περιπτώσεις τῆς καταστροφῆς τῶν σπαρτῶν ἐν τοῖς ἀγροῖς;

Ἀφοῦ τὸ πρωτόπλασμα τοῦ σπόρου δύναται, χωρὶς νὰ ἀπολέσῃ τὴν ζωτικότητά του, νὰ ἀνθέξῃ ἑκατοντάβαθμιον ψυχὸς, θὰ ὑπέθετέ τις ὅτι οἱ σπόροι δὲν φοβοῦνται τὸ ψυχὸς τοῦ χειμῶνος καὶ ὅτι ἀδύνατον νὰ παγώσῃ.

Εἶτα, πῶς νὰ ἐξηγηθῇ ὅτι τὸ πρωτόπλασμα τοῦ σπόρου τὸ ὁποῖον εἶναι ἔτι τρυφερώτερον τοῦ βλαστοῦ, εὐκολώτερον αὐτοῦ ἀντέχει εἰς ἑκατοντάβαθμιον ψυχὸς, ἐνῶ ὁ βλαστὸς οὐδὲ εἰς τὸ ἐν δέκατον τοῦ τοῦ ψυχούς ἀνθίσταται; Ἀδύνατον εἶναι νὰ ἀποδώσωμεν τὴν ἀντίστασιν τοῦ πρωτοπλάσματος εἰς τὰς κλιματικὰς ἐπιπτώσεις διότι τὸ πρωτόπλασμα καίπερ προφυλασσόμενον ὑπὸ τοῦ φλοιοῦ παγώνει περισσότερον ἐκτιθέμενον εἰς ἑκατοντάβαθμ. ψυχὸς ἢ ὁ βλαστὸς ἐκτιθέμενος εἰς 10 ἢ τὸ πολὺ 15 βαθμῶν ψυχούς. Ἐνταῦθα τὸ ψυχὸς καταστρέφει αὐτὸν τὸν βλαστὸν, ἐνῶ τὸ ἑκατοντάβαθμιον ψυχὸς παραλύει μόνον τὸ πρωτόπλασμα τοῦ σπόρου,

Πῶς νὰ ἐξηγηθῇ αὕτη ἡ διαφορὰ;

Καὶ ἐν τῇ ρηθείᾳ περιπτώσει κατὰ τὴν προσεκτικὴν παρατήρησιν τοῦ φαινομένου καταφαίνεται ὅτι ἡ αἰτία ἐγκρίεται οὐχὶ ἐν τοῖς ἐκτὸς ἀλλ' ἐν τῇ ἐσωτερικῇ καταστάσει τοῦ ὄργανισμοῦ. Παρὰ τῷ πρωτοπλάσματι τοῦ σπόρου ἡ ζωὴ διατελεῖ ὑπολανθάνουσα ἡ ζωτικὴ ἐνεργεῖα προσωρινῶς ἔπαυσεν αὐτὴ ἀκίνηται. Ἀπ' ἐναντίας παρὰ τῷ βλαστήσαντι σπόρῳ ἡ ζωτικὴ ἐνεργεῖα διατελεῖ ἐν πλήρει ἀναπτύξει, ἡ ζωὴ αὐτοῦ δὲν εἶναι ὑπολανθάνουσα ἀλλ' ἀνεπτυγμένη, ἡ οὐσία τοῦ βλαστοῦ διατελεῖ ἐν διαρκεῖ ἐνεργῶ σχέσει πρὸς τὰς ἐξωτερικὰς δυνάμεις τῆς φύσεως καὶ διὰ τοῦτο ὑφίσταται τὴν ἄμεσον ἐπήρειαν αὐτῶν. Αἱ δὲ ζωτικὰ δυνάμεις τοῦ ἀποναρκωθέντος σπόρου ἐνεκα ταύτης τῆς νάρκης διατελοῦσιν ἀπομεμονωμένα ἀπὸ πάσης σχέσεως πρὸς τὰς ἐξωτερικὰς δυνάμεις τῆς φύσεως ἐπομένως, καὶ πρὸς τὸ ψυχὸς, ὅσον δριμύ-

τατον καὶ ἀν ἡ. Ἐκ τούτου ἐξηγεῖται ὅτι ὁ βλαστήσας σπόρος δὲν δύναται νὰ ἀνθέξῃ οὐδὲ εἰς τὸ ἐν δέκατον ἐκείνου τοῦ ψυχούς εἰς τὸ ὁποῖον ἀβλαβῶς ἀντέχει τὸ πρωτόπλασμα τοῦ ἐν ἀποναρκώσει διατελοῦντος σπόρου.

Τὰ ἀποτελέσματα τῶν πειραμάτων ἐπὶ τῶν σπόρων τοῦ φασιόλου, τοῦ ἐρεβύνθου καὶ τοῦ ἀνήθου ἀποδεικνύουσιν ὅτι ἡ πρὸς βλάστησιν ἰκανότης διατηρεῖται ἐν τῷ σπόρῳ καὶ ὅταν ἡ ζωικότης αὐτοῦ οὐ μόνον ἐξησθένησεν ἀλλὰ τελείως ἔπαυσεν. Ἐν τούτοις τὸ ψυχὸς δὲν ἐπιφέρει ταύτην τὴν ἀναστολὴν ἀλλ' ἡ κατάσταση τῆς ἀδρανείας (inertia) τοῦ πρωτοπλάσματος ἥτις καθιστᾷ αὐτὸ ἰκανὸν πρὸς ἀντοχὴν τοῦ δριμυτάτου ψυχούς ἀνευ ἀπωλείας τῆς πρὸς βλάστησιν ἰκανότητος.

Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον, ἡ μετὰ τὰς τῆς ζωικῆς ἐνεργείας τοῦ ζῶντος ὄντος εἰς ὑπολανθάνουσαν ἀεργὸν κατάστασιν εἶναι ἐκεῖνο τὸ ἀπλούστατον ἅμα δὲ καὶ τὸ πραγματικώτατον («μέσον») διὰ τοῦ ὁποῖου ἡ ζωὴ προφυλάττεται ἀπὸ τῆς καταστρεπτικῆς ἐνεργείας τοῦ ψυχούς. Τοῦτο ἐφαρμόζεται εἰς ὅλας τὰς περιπτώσεις τῆς καταστάσεως τῆς ὑπολανθανούσης ζωῆς ἀπὸ τῆς νάρκης τῶν σπόρων μέχρι τῆς κατὰ τὸν χειμῶνα ληθαργίας τῶν ζῶων οὐχὶ αἱ ἐξωτερικαὶ ἀκατάσχετοι δυνάμεις τῆς φύσεως, ἐπιφέρουσι τὴν τοιαύτην κατάστασιν ἀλλὰ τὸ ζῶον μεταβαίνει εἰς ταύτην τὴν ἥρεμον ἀεργὸν κατάστασιν καὶ οὕτως ἀπομονοῦται ἀπὸ τῆς καταστρεπτικῆς ἐπιπτώσεως τῶν ἐξωτερικῶν δυνάμεων ἢ τοῦλάχιστον ἐξασθενίζει ταύτην τὴν ἐπήρειαν αὐτῶν.

Ἐκ τούτου γίνεται ὄχι ὅτι ἡ περι τῆς ὁ λόγος κατάστασις τῆς ζωῆς δέον νὰ προηγηθῇ τῆς ἐπισκήψεως τῆς καταστρεπτικῆς ἐνεργείας τοῦ ψυχούς κτλ. Ἐὰν δὲ τὸ ψυχὸς καταλάβῃ τοὺς σπόρους τῶν φυτῶν ἐνωρίτερον τῆς μεταβάσεως τῶν πρωτοπλασμάτων αὐτῶν εἰς τὴν ἥρεμον ἀδρανῆ κατάστασιν (inertia) ὡς ἐν τῇ περιπτώσει τῶν πειραμάτων τοῦ Βαν-Τιγὲν καὶ Μπονιέ τὸ πρωτόπλασμα τοῦ σπόρου θὰ καταστραφῇ τ. ε. οἱ σπόροι θὰ καταστῶσιν ἀνίκανοι πρὸς βλάστησιν Ἐκ τούτου ἀκριβῶς ἐξηγεῖται ἡ διαφορὰ σχέσεως τῶν σπόρων πρὸς τὰς ἐξωτερικὰς καταστρεπτικὰς ἐπιπτώσεις καὶ μεγάλη ἢ ἡ μικρὰ ἰκανότης αὐτῶν πρὸς ἀντίστασιν κατὰ τοῦ ψυχούς ἀνευ ἀπωλείας τῆς ζωικότητος των. Αὐτὸς ὁ τρόπος τῆς ὑπὸ τοῦ Δεκανδὸλ διεξαγωγῆς τῶν πειραμάτων τελείως δικαιολογεῖ τοὺς μνημονευθέντας συνδυασμούς. Ἐν τοῖς περὶ ὧν ὁ λόγος πειράμασιν οἱ σπόροι ἐξετέθησαν οὐ μόνον εἰς δριμύτατον ψυχὸς ἀλλὰ καὶ εἰς ἀποτόμους μεταβολὰς τῆς θερμοκρα-

ἀπόψυξις ἐγένετο οὐχὶ βαθμιαίως ἀλλὰ ταχέως. Ἀδύνατον εἶναι, ὡς ὀρθῶς παρατηρεῖ περὶ τούτου ὁ Δεκανδὸλ, ὥστε τὸ πρωτόπλασμα νὰ ἀντιστῇ εἰς τοιαύτας ἀποτόμους μεταβολὰς τῆς θερμοκρασίας διακείμενον ἐν ἐνεργῶ καταστάσει. Πράγματι, τὰ πεινάματα τοῦ Πίικτε καὶ ἄλλων φυσιολόγων ἀποδεικνύουσιν ὅτι ἡ ταχεία τῆξις καταστρέφει αὐτὸν τὸν ὄργανισμὸν ὅστις κατὰ τὴν βαθμιαίαν μεταβολὴν τῆς θερμοκρασίας εὐκόλως ἀνθίσταται εἰς τε τὴν ἀπόψυξιν καὶ τὴν τῆξιν.

Τὸ ἐνεργὸν πρωτόπλασμα δὲν ἀντέχει εἰς τὰς ταχείας μεταβολὰς τῆς θερμοκρασίας. Ἐὰν δὲν κατεστρέφηται ὁ σπόρος ἐκτιθέμενος εἰς τὸσαύτην ἰσχυρὰν καὶ ταχείαν ἀπόψυξιν, τοῦτο ἀποδεικνύει ὅτι τὸ ζῶον σπέρμα εὐρίσκεται ἐν καταστάσει τελείας ἀδρανείας.

(Ἐπεταί τὸ τέλος).

ΠΟΙΚΙΛΙΑ

Ἐμβολιασμὸς προφυλάσων ἀπὸ τῆς χολέρας. Ὁ Ρώσος ἐπιστήμων Χάβκην, ὅστις ἀπὸ τινος χρόνου διατρίβει ἐν Ἰνδίας ποιεῖ διάφορα πειράματα ἐμβολιασμοῦ ἐπὶ ἀσθενούντων ἐκ χολέρας, ὡς ἀναφέρουσι οἱ «Καιροὶ τοῦ Λονδίνου», ἐνεβολίασεν περὶ τὰς 40 χιλιάδας κατοίκων ἐν τῇ βορείῳ Ἰνδία ἐν Καλκούτῃ, ὁ ἀριθμὸς τῶν ἀποθνησκόντων ἐκ χολέρας κατῆλθε δὴθεν εἰς 98 0)0. Ἐκ τοῦ ὅλου πληθυσμοῦ τοῦ μὴ δαμαλισθέντος τὰ 13, 47 0)0 ἔπαθον ἐκ τῆς ἐπιδημίας τῆς χολέρας, ἐκ δὲ τῶν ὑπὸ τοῦ Χάβκην δαμαλισθέντων μόνον 2, 20)0 ἠσθένησαν ἐκ χολέρας οἱ δὲ τὸ δεύτερον ὑπ' αὐτοῦ δαμαλισθέντες οὐδὲν οὐδὲν προσεδιήθησαν. Ὁ διευθυντὴς τοῦ ὑγειονομείου ἐν Καλκούτῃ, ἰδὼν τὰ ἐνηραρυντικά ταῦτα ἀποτελέσματα τοῦ ἐμβολιασμοῦ, ἐν τῇ διακοινώσει του πρὸς τὰς ἀρχὰς ἐδήλωσεν ὅτι ὁ ἐμβολιασμὸς εἶναι τελείως προφυλακτικὸν μέσον κατὰ τῆς χολέρας καὶ ἐπρόκειτο εἰς αὐτὰς ὅπως διὰ νόμου ἐπιβληθῇ εἰς πάντας ὁ ἀναγκαστικὸς δαμαλισμὸς διὰ τοῦ ὑπὸ τοῦ Χάβκην ἐφευρεθέντος ἀντιχολεριασοῦ ὄρου.

Τὰ γράμματα ἐν Γερμανία. Ἡ Γερμανία μετὰ θάρρους δύναται νὰ ἐγκαυχηθῇ ἐπὶ στατιστικῇ περὶ τῆς δημοσίας ἐκπαιδεύσεως. Κατὰ τὸ 1893 ἐκ τῶν 253,177 νεοσυλλέκτων καταταχθέντων ἐν τῇ κατὰ ξηρὰν καὶ θάλασσαν δυνάμει μόνον 617 νέοι ἦσαν ἀγράμματοι (μὴ γινώσκοντες τὴν ἀνάγνωσιν καὶ τὴν γραφὴν). Τὸ φαινόμενον τοῦτο καταδεικνύει ὅτι ἐπὶ τοῦ παρόντος ἐν Γερμανία ὁ ἀγράμματος ἀποτελεῖ σπανίαν ἐξαίρεσιν, ἐν ᾧ πρὸ εἰκοσίων ἐτῶν εἰς ἑκατὸν νεοσυλλέκτους εἴκοσι ἐπιπτον ἀγράμματοι. Ἡ γερμανικὴ κυβέρνησις ἐπὶ τοσοῦτον ἐφρόντιζε περὶ τῆς δημοσίας ἐκπαιδεύσεως ὥστε ἀκόμη καὶ ἐν τῷ ὀπισθοχωρήσαντι ἐν τῷ πολιτικῷ νόμῳ τῆς Γερμανίας. τῷ Μαρτίου 1893, ἐφέτος μολὶς 2 20)0 ὑπῆρχον ἀγράμματοι.

Ἐφημερίδες ρινόμακτρον. Ἐπ' ἐσχάτων ἐν Μεδρίτῃ ἤρξατο ἐκδιδομένη σατυρική τις ἐφημερίς ὑπὸ τὸ ἐπώνυμον «Μετὰ δύο ἄκρων» ἥτις τυποῦται ἀντὶ χάριτος ἐπὶ λινοῦ ὑφάσματος. Ἡ μελάνη δι' ἧς ἐτυποῦτο, κατὰ τινα χημικὴν σκευασίαν εὐκόλως ἐξελείφεται εὐθὺς ὡς βραχί. Τοιοῦτοτρόπος ἡ ἐφημερίς μετετρέπετο εὐκόλως εἰς ρινόμακτρον. Ἡ ἐφεύρεσις εἶναι πολλὴ εὐφυΐας.

Ἐφημερίδες ἐκδιδομένη ἐν πολεμικῷ πλοίῳ. Ἐν τῷ πολεμικῷ πλοίῳ New-York τῆς βορειοαμερικανικῆς Συμπολιτείας ἐκδίδεται ἡμερησία ἐφημερίς «Okean Wave». Τὴν στοιχειοθέτησιν καὶ τυπώσιν ταύτης τῆς ἐφημερίδος ἐκτελοῦσιν αὐτοὶ οἱ ναῦται. Τὴν ὕλην τῆς ἐφημερίδος παρέχουσιν ὁ διευθυντής, ὁ ἀρχισυντάκτης, εἰς ἀνταποκριτὴς ἐν Ἀμερικῇ καὶ τινες ρέπορτερ. Ὁ ἀρχισυντάκτης γράφει τὰς ἐπιστημονικὰς διατριβάς, ἰδίᾳ περὶ ναυτικῶν ζητημάτων, ὁ ἐν Ἀμερικῇ ἀνταποκριτὴς ἀποστέλλει περὶ τῶν ξένων στόλων, αἱ δὲ ρέπορτερ παρέχουσι διαφόρους εἰδήσεις περὶ τῶν συμβαινόντων ἐν τῇ ναυτικῇ ὑπηρεσίᾳ.

Τὸ ἄγνωστο φυλὴ. Ὁ ἐκ Νορβηγίας περιηγητὴς Κάρολος Λούμχολτς πρότινος ἐπεχείρησε περιεργον ἐκδρομὴν ἀπὸ τὸ Μεξικόν. Οὗτος ἐπὶ βραχὺν χρόνον διέτριψεν παρὰ τινι ἰνδιὰν φυλῇ παντάπασιν ἀγνώστῳ μέχρι τοῦδε, καλουμένη Βηράρη καὶ συμποσομένη εἰς 5000 άτομα. Ἡ κυρία ἐνασχόλησις ταύτης τῆς φυλῆς ἦν νὰ ἐκπληρῇ διαφόρους θρησκευτικὰς τελετὰς ἐν ναοῖς κωνικοῦ σχήματος. Οὗτοι ἐλάτρευον ὀλοκλήρους λεγεώνας θεῶν καὶ ἔφερον ἐπαυφρόριόν τι τὸ ὁποῖον κατὰ τὸ σχῆμα του λιαν ὠμοῖαζε πρὸς τὴν ρωμαϊκὴν toga.

Τηλεβόλον ἐκ δέρματος. Οἱ Ἀμερικανοὶ τεχνίται εἶνε ἀνεξάντλητοι ἐν ταῖς ἐφευρέσει πανοσιδῶν τεχνικῶν ἔργων. Ἡ τελευταία αὐτῶν ἐφευρέσις εἶνε πολεμικῆ. Ὡς ἀναφέρει ἡ Ἀμερικανικὴ ἐφημερίς New York Herald οὗτοι ἐπέτυχον νὰ κατασκευάσῃσι τηλεβόλον ἐκ δέρματος. Τὸ τηλεβόλον τοῦτο ἐπ' ἐσχάτων ἐδοκιμάσθη ἐν τῷ πολυγώνῳ τοῦ πυροβολικοῦ ἐν Νέα Ἰόρκη. Ἀληθῆς εἶνε ἡ ῥήτρα («οὐδὲν νέον ὑπὸ τὸν ἥλιον»). Ἡ ἱστορία ἀναφέρει ὅτι οἱ Σουηδοὶ κατὰ τινα μάχην μετεχειρίσθησαν τηλεβόλα κατασκευασθέντα ἐκ δερμάτων τὰ ὁποῖα μετὰ ταῦτα μετέπεσον εἰς ἀχρησίαν ὡς μὴ κατάλληλα. Ἐν τούτοις καὶ αἱ τεχνικαὶ γνώσεις ἐκείνου τοῦ καιροῦ δὲν ἦσαν οὕτως τελείαι ὡς αἱ σημεριναί.

Οἱ Παποῦαι. Φυλὴ τις ἀγρίων, οἱ ὁποῖοι κατοικοῦν τὴν δυτικὴν παραλίαν τῆς Ἀφρικῆς, λέγεται ὅτι δὲν ἤξεύρουσιν νὰ κάμουν πῦρ. Ὁ κ. Μαχλοῦκος, ῥώσος περιηγητὴς ὅστις ἐπεσκέφθη τὴν χώραν ταύτην, λέγει ὅτι τοὺς ἐρώτησε πῶς ἔναπτον πῦρ, καὶ ὅτι ἡ ἐρώτησις αὐτῇ τοῖς ἐφάνη πολὺ γελοία. Τῷ εἶπον δὲ ὅτι ὅταν σβῆνῃ τὸ πῦρ ἐνὸς ἀνθρώπου εὐανέξεται ὁ λίγον πῦρ ἀπὸ τὸν γείτονα του, καὶ ὅτι ἂν ἐσθονε τὸ πῦρ εἰς κάθε οἰκίαν τοῦ χωρίου ἐκείνου θὰ ἐδανείζοντο ἐξ ἄλλου χωρίου. Τινὲς δὲ αὐτῶν τῷ εἶπον ὅτι εἶχον ἀκούσει ἀπὸ τοῦ πάππου των ὅτι ὑπῆρχε καιρὸς ὅταν τὸ πῦρ δὲν ἦτον γνωστὸν, καὶ ἐρώγητο ὡμὸν τὸ κρέας.

Τὸ ψῦχος ὡς θεραπευτικὸν μέσον. — Ὁ γνωστὸς ἐν Ἑλβετῶν διδάκτωρ Ραούλ Πήκτε πρότινος χρόνου ἐποίησε λίαν περίεργα πειράματα ἐπὶ τῆς ικανότητος τῶν ζῶων εἰς τὸ νὰ ὑποφέρωσι τὸ δριμύ ψῦχος καὶ τὸν ὑπερβολικὸν καύσονα. Ὁ ῥηθεὶς ἐπιστήμων διὰ πολυχρονίων ἐρευνῶν ἔφερον εἰς φῶς, ὅτι τὰ ὀλίγον σύνθετα κατὰ τὸν ὀργανισμὸν ζῶα, ἴδια τὰ υαλακωσώματα, ἔχουσι σχεδὸν ἀπίστευτον ἰκονότητα εἰς τὸ νὰ ὑποφέρωσι τὸ δριμύ ψῦχος. Ἐκ τῶν πειραμάτων τούτων ὁ Ραούλ Πήκτε κατέληξεν εἰς τὸ συμπέρασμα, ὅτι κατὰ τὴν προσβολὴν τοῦ ψύχους ἐπιτείνεται (ἢ δαπάνη τῆς ζωϊκῆς ἐνεργείας) ἥτις συνεπιφέρει τὴν ἰσχυρὰν ἐξασθένεισιν τῶν ἰστῶν συναμα τὴν αὐξήσειν τῆς ἀνάγκης πρὸς τροφήν. Τὰ πειράματα τοῦ Ῥαούλ Πήκτε ἐπὶ τῶν κυνῶν, κλεισθέντων ἐπὶ τινος χρόνον ἐν ψυχροῖς ὑπογείοις κατέδειξαν ὅτι τὰ μὴ ἐθισθέντα εἰς τὸ ὑπερβολικὸν ψῦχος ζῶα μετὰ τινα χρόνον ἤρχισαν νὰ δεκνύωσιν ἅπαντα τὰ συμπτώματα μεγάλης πείνης. Τὸ τελευταῖον τοῦτο περιστατικὸν ἀνέβαλεν εἰς τὸν νοῦν τοῦ Πήκτε ὅτι τὸ αὐτὸ φαινόμενον δύναται νὰ συμβῆ καὶ παρὰ τῶ ἀνθρώπων ἂν διαμείνῃ ἐν ψυχρῷ τόπῳ. Τὸ φαινόμενον τοῦτο ἔδοκίμασεν ὁ Πήκτε ἐφ' ἑαυτοῦ. Οὗτος φέρων θερμὰ ἐνδύματα κατήλθεν εἰς ἐν ψυχρὸν ἀτον ὑπόγειον ἐκ τοῦ ὁποῦ ἅμα ἐξήλθεν ἡσθάνθη μεγάλην πείναν καίτοι οὗτος ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν ἔπασχεν ἐκ κατάρρου ἐν τῷ στομάχῳ, καὶ ἀπὸ πολλοῦ χρόνου μετὰ πολλῆς δυσχερείας μεταλάμβανε ἐλαχίστης τροφῆς μόνον ὅπως μὴ ἀποθάνῃ.

Ἐπαναλαβὼν ταῦτα τὰ πειράματα, ὁ Πήκτε κατέληξεν εἰς τὸ συμπέρασμα ὅτι τὸ ψῦχος ἐπιδρᾷ ἐπὶ τοῦ ἀνθρώπου διεγείρων τὴν ἐνεργειαν τοῦ στομάχου καὶ συνετελεῖ εἰς τὴν ἐπανόρθωσιν τῆς πεπτικῆς ἐνεργείας. Ἡ ἀλήθεια τούτου τοῦ συμπεράσματος ἐπεβεβαιώθη δι' ἄλλης σειρᾶς πειραμάτων τὰ ὁποῖα ὁ Πήκτε ἔδοκίμασεν ἐφ' ἑαυτοῦ.

Ἐκδρομὴ ἀνὰ τὸν βόρειον πόλον. — Ἡ ἐξ Ἀμερικῆς ὀρηθεῖσα ἐκδρομὴ πρὸς ἐξηρεύνεισιν καὶ ἀνεύρεισιν τοῦ παρατόλου περιηγητοῦ Πέρη καὶ τῶν δύο συντρόφων του (περὶ τῶν ὁποῶν εἴχομεν γράψαι ἐν προηγουμένοις φύλλοις τῆς Ἀστραπῆς) οἵτινες πρὸ δέκα ἐξ μηνῶν εἶχον ἐπιχειρήσει τὸν περίπλου τῆς Γρηλανδίας, ἀφοῦ περιέπλευσε τὰς ἀνατολικὰς παραλίας τῆς Γρηλανδίας ἐπέστρεψε πρότινος χρόνου εἰς Σίντ-Ζὸν (Νέα Γῆ) φέρουσα τοὺς τρεῖς πολυπλάγκτους περιηγητάς. Οὗτοι εὑρέθησαν τῇ 3 Αὐγούστου ἐν τῷ κόλπῳ τῶν φαλαιῶν καὶ ὑφίσταντο ἀπιστεύτους στερήσεις.

Ὁ περιηγητὴς Πέρη δὲν ἠδυνήθη νὰ χωρήσῃ περαιτέρω τοῦ κόλπου τῆς Ἀνεξαρτησίας ὅπου εἶχε προσορμίσει κατὰ τὰς ἀρχὰς Ἰουνίου. Τὰ ἀποτελέσματα τῆς ἐκδρομῆς του εἶναι ἥττον ἱκανοποιητικά. Ἐκ τῶν 49 κυνῶν τοὺς ὁποῦς μεθ' ἑαυτοῦ ἔφερε εἰς μόνον ἐπέζησε τῶν λοιπῶν ἀποθανόντων ἑλλείψει τροφῆς. Οἱ περιηγηταὶ ἠναγκάσθησαν νὰ σώσωσιν τὴν ζωὴν τῶν μόνον ἀφάσαντες εἰς τὴν διάκρισιν τῶν πάγων τὰς ἀμάξας καὶ τὰς ἀποσκευάς.

ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΑΣ

Ἀπὸ τοῦ παρόντος φυλλαδίου ἠυξήσαμεν τὴν συνδρομὴν τῆς «Ἀστραπῆς» ἀποδραχμὰς 5 εἰς 7 κατ' ἔτος εἰς τοὺς ἀπὸ τοῦδε ἐγγραφομένους συνδρομητάς, μὴ θέλοντες νὰ ἐπιβαρύνωμεν τοὺς ἀπ' ἀρχῆς τῆς ἐκδόσεως ἐγγραφομέντας ἀποδλέποντες εἰς τὴν πρόθυμον ὑποστήριξιν ἣν ἐτύχεν ἡ «Ἀστραπὴ» παρ' αὐτῶν ἅμα τῇ ἐνάρξει τῆς ἐκδόσεώς της. Εἰς τὸ μέτρον τοῦτο τῆς αὐξήσεως τῆς συνδρομῆς προέβημεν ὑπέικοντες εἰς τὰ παράπονα τῶν συνδρομητῶν τοῦ ἐξωτερικοῦ, οἵτινες παραπονοῦνται ὅτι πληρώνουσι σχεδὸν διπλασίως τῶν τοῦ ἐσωτερικοῦ συνδρομητῶν.

Εἰς τοὺς ἤδη ὅμως ἐγγραφομέντας συνδρομητάς θὰ παραχωρῆται δωρεὰν κατ' ἔτος Ἡμερολόγιον, ἐκὼ οἱ ἀπ' ἀρχῆς δὲν θὰ λαμβάνωσι τοιοῦτον

Ἡ Δεῦθυνσις